

Sátoraljaújhely Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója (Felülvizsgálva: 2024 decembere)

I. FEJEZET

Sátoraljaújhely város bemutatása

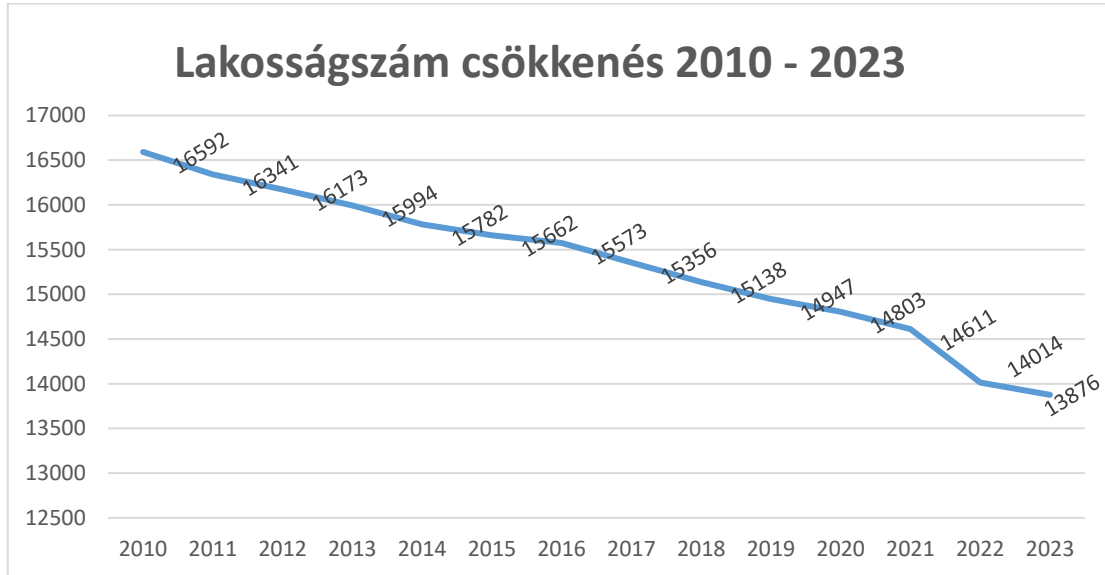
I/1. A város demográfiai helyzete

Sátoraljaújhely város lakosság száma a népesség nyilvántartás adatai alapján az alábbiak szerint alakult:

ÉV	2010	2022	2023
Lakosság szám	16592	14014	13876

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

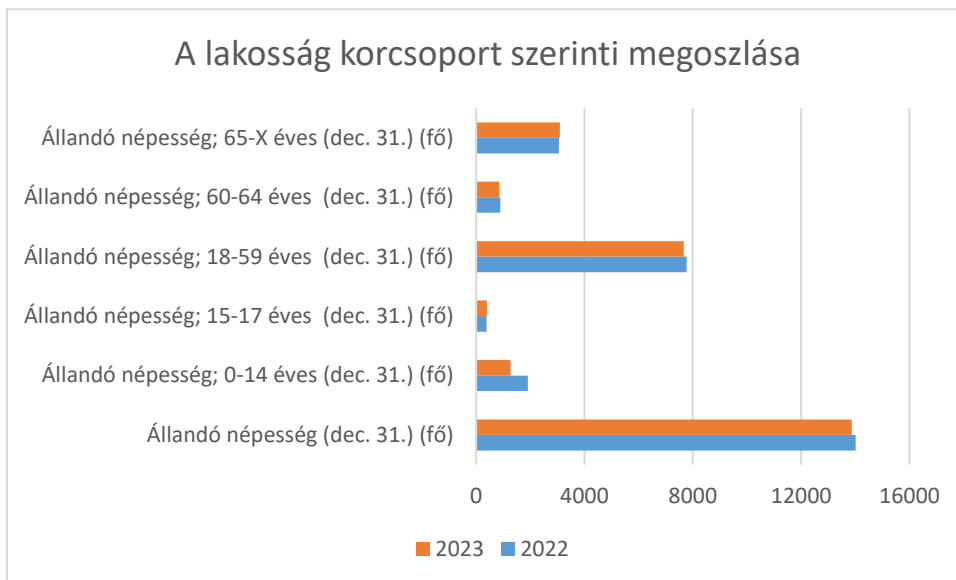
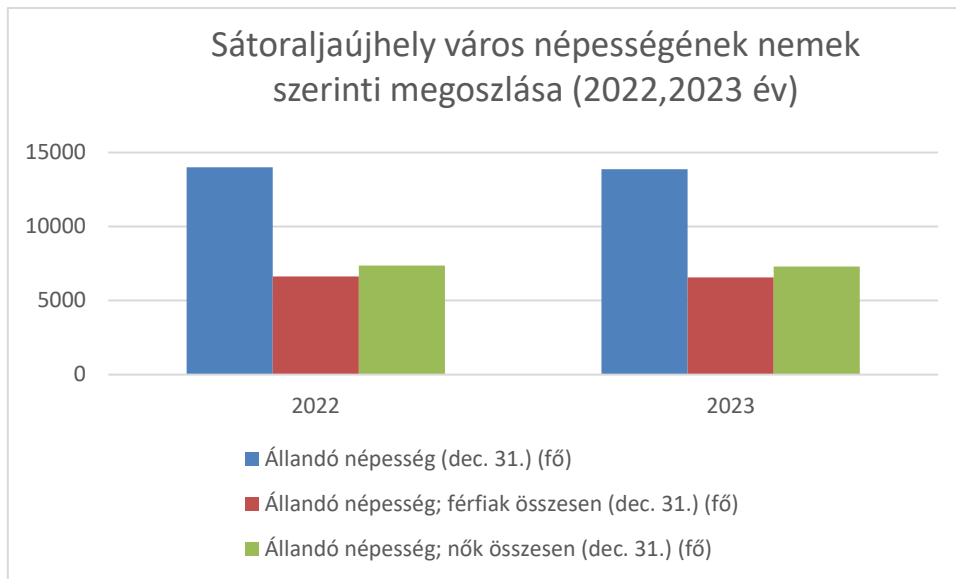
A grafikon adataiból megállapítható, hogy a lakosság száma 2022. évről 2023. évre 138 fővel csökkent.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

I/2. A lakosság nemek, és korcsoport szerinti megoszlása

A lakosság szám nemek szerinti megoszlása tekintetében továbbra sem történt kiugró változás, a férfi-nő arányok a korábbi adatokhoz képest változatlanok maradtak.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

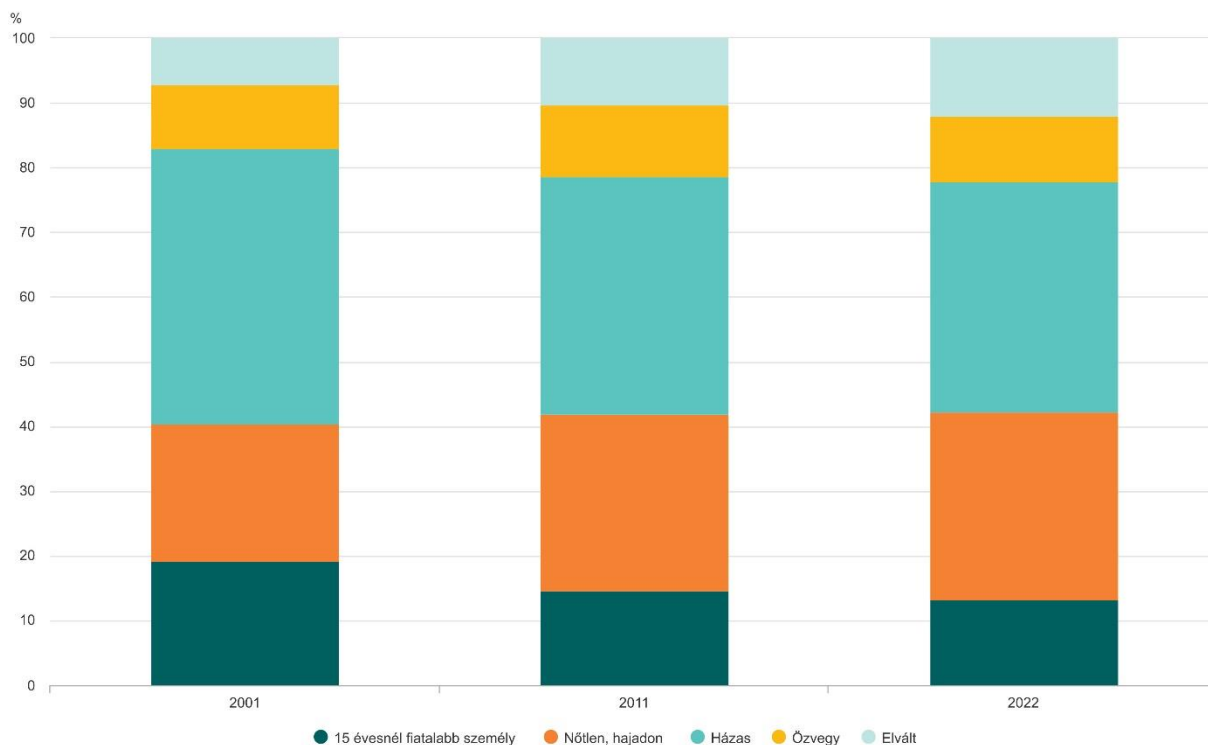
A diagram adataiból megállapítható, hogy a 0-14 év közötti lakosság aránya csökkent. A 60 év feletti lakosság aránya pedig stagnál.

A 60 év felettek koruknál fogva is az a népességkategória, akik a legnagyobb számban veszik igénybe a szociális ellátórendszert, hiszen többségük alacsony nyugdíjjal rendelkezik, és jelentős azoknak a száma, akik egyedül élnek. Erre a korosztályra jellemző a különböző betegségek megjelenése, és ezek kezelése - gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök vásárlása, kezelések igénybevétele, - plusz rendszeres költséggel jár. Ugyancsak e korosztályból kerül ki a legtöbb fogyatékkal élő személy, ebből a szempontból is ők igénylik a legnagyobb törődést.

I/3. A lakosság családi állapota

A lakosság családi állapotát a 2022-es népszámlálási adatok az alábbiak szerint mutatják be:

A népesség megoszlása családi állapot szerint
Sátoraljaújhely

Forrás: Népszámlálás 2022., KSH

I/4. Lakásállomány alakulása

Sátoraljaújhelyben a lakásállomány alakulása a vizsgált években nem mutat jelentősebb változást.

Sátoraljaújhely	2022	2023
Lakásállomány (db)	6548	6548
Közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya (százalék)	94,99	95,05
Közüzemmi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (százalék)	100	96,59
Egy és két szobás lakások aránya (százalék)	53,01	53,01

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

II. FEJEZET

Pénzbeli és természetbeni szociális támogatások alakulása

II/1. Hatáskörök megoszlása

Jelen felülvizsgálat alkalmával elsőként az önkormányzat hatáskörében lévő szociális támogatások alakulását mutatjuk be, ezt követően pedig a járási hivatal hatáskörében lévő ellátásokról szólunk.

Sátoraljaújhely Város Önkormányzata a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szocvtv.) alapján biztosítja a különböző szociális ellátásokat, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi eljárásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) alapján a gyermekjóléti ellátásokat. A szociális ellátások, mint önkormányzati hatáskörben nyújtott támogatások esetében a döntési jogkör Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testületének Szociális és Egészségügyi Bizottsága és a polgármester között oszlik meg, míg államigazgatási feladatként, jegyzői hatáskörbe tartozik a gyermekjóléti ellátás. A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj-pályázatok elbírálása pedig testületi hatáskör.

A feladatok ilyen jellegű megosztását hivatott ábrázolni az alábbi táblázat.

Hatáskörök alakulása

Hatáskör gyakorlója	Támogatási forma								
	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	Hátrányos / halmozottan hátrányos helyzet megállapítása	Rendkívüli települési támogatás	Rendszeres települési támogatás-Gyógyszerkiadáshoz	Rendszeres települési támogatás lakhatási költséghez	Rendszeres települési támogatás díjhátralék rendezésére	Támogatás rezszi költségek mérsékléshez	Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj-pályázat	Közztemetés
Képviselő-testület								x	
Polgármester									x
Szoc. és Eü. Bizottság			x	x	x	x	x		
Jegyző	x	x							

Hatáskörtől függetlenül a szociális ügyek döntésre való előkészítése, a döntés határozatba foglalása, valamint esetenként a végrehajtás a Polgármesteri Hivatal Szervezési, Szociális és Hatósági Osztályának a feladata.

A pénzbeli és természetbeni ellátások rendszerének átalakulása óta a Szocvtv. által biztosított lehetőséggel élve Sátoraljaiújhely Város Önkormányzat Képviselő-testülete rendeletben szabályozza a jogosultsági feltételek fennállása esetén biztosítható különböző települési támogatások körét, továbbá a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj-támogatás pályázati lehetőségét.

A vizsgált időszakban hatályban lévő önkormányzati rendelet a Sátoraljaiújhely Város Önkormányzat Képviselő-testületének a pénzben és természetben nyújtható szociális ellátásokról szóló 18/2021. (XI. 24.) önkormányzati rendelete, mely 2021. december 1. napjával lépett hatályba. Érdemes megemlíteni, hogy 2022. október 1. napján hatályba lépett egy új szociális tárgyú rendelet: Sátoraljaiújhely Város Önkormányzat Képviselő-testületének a rezsiköltségek mérsékléséhez nyújtott támogatásról szóló 17/2022. (IX. 22.) önkormányzati rendelete. Ez utóbbi rendelet célja, hogy a versenypiaci áron villany,-és gázszolgáltatást igénybe vevő rászorulóknak számára nyújtson rendszeres támogatást a fűtési szezon alatt.

Mindkét szociális tárgyú rendeletet rendszeresen felülvizsgálja az önkormányzat. 2023 tavaszán például a szociális vetítési alap, mint új fogalom bevezetése mellett a módosítás több támogatás esetében a jogosultsági jövedelemhatárok emelésére is irányult.

Az osztályon szociális ügyekkel 2022-2023 évben 3 fő felsőfokú végzettséggel rendelkező köztisztviselő végezte munkáját: 2 fő ügyintéző és az osztályvezető, továbbá egy fő középfokú végzettséggel rendelkező köztisztviselő, aki adminisztratív tevékenységet (iktatás, jegyzőkönyvvezetés) lát el. Ezen kívül a köztemetéssel kapcsolatos szociális ügyintézést a hagyatéki ügyintézők végzik, akik szintén felsőfokú végzettséggel rendelkeznek.

Ügyiratforgalom alakulása szociális ügyekben 2022-2023. év

	2022. év	2023.év
Ügyiratok száma (db.)	900	934

Forrás: Sátoraljaiújhelyi Polgármesteri Hivatal adatai

Az ügyiratok vizsgálata során továbbra is megállapítható, hogy magas a munkanélküliek száma, de elmondható, hogy közülük többen közfoglalkoztatási státuszban el tudnak helyezkedni hosszabb, vagy rövidebb időre. Sajnálatos módon még mindig magas az alacsony iskolázottságú, valamint az alacsony nyugdíjból élő egyedülálló, 65 éven felüli kérelmezők száma. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok közül többen nagycsaládosok.

II/2. Az önkormányzat hatáskörébe tartozó egyes pénzbeli és természetbeni ellátások alakulása

1. Települési támogatás lakásfenntartásra

2015. évben a lakásfenntartási támogatás kikerült a törvényi szabályozás alól, de az önkormányzatunk ezt követően is fontosnak tartotta, hogy segítséget nyújtson a rászoruló családok lakhatásához kapcsolódó rendszeres kiadásaik viseléséhez, ezért 2015. március 1-jétől a települési támogatás egyik formájaként lakásfenntartásra biztosít támogatást.

A lakásfenntartásra biztosított települési támogatás jogosultsági feltételeinek meghatározásánál fontosnak tartottuk, hogy a kérelmező ne készpénzben, hanem a támogatásnak valamely közüzemi szolgáltató felé történő utalásával részesüljön az ellátásban. A jogosultság megállapítása a jövedelmi helyzet, a lakás alapterülete és a lakásfenntartás havi költsége függvényében történik, valamint további feltétel a helyi rendeletben foglaltak szerint, hogy a kérelmező köteles a lakókörnyezetét rendben tartani. Általános tapasztalatként elmondható, hogy a települési támogatás fajták közül a lakásfenntartásra biztosított támogatásra jellemző egy állandó igénybe vevői kör: főképp az egyedülálló, nyugdíjból vagy nyugdíjszerű ellátásból élők veszik igénybe ezen támogatást.

2022 szeptemberében a Képviselő-testület a szociális rendeletet ezen támogatási forma kapcsán is módosította, és a komfortfokozatként megemelte az egynégyzetméterre jutó elismert havi költség összegét.

2022. évben 128 kérelmező, 2023. évben 77 fő részére került megállapításra.

2. Díjhátralék kezelésre biztosított települési támogatás

2015. március 1-jétől lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére díjhátralék kezelésre biztosított rendszeres települési támogatás formájában nyújtunk segítséget.

A régi típusú adósságkezelési támogatáshoz képest könnyítést alkalmaztunk oly módon, hogy nem 50 ezer, hanem minimum 30 ezer és maximum 100 ezer forint összegű 6 hónap alatt felhalmozott adósság esetén igényelhető ez a támogatási forma. Ezzel az volt a célunk, hogy időben kezelhető legyen a hátralék, ne terhelje nagyobb adósság az egyébként is nehéz körülmények között élő családokat. Fontosnak tartottuk, hogy ne maradjanak ki ebből a támogatásból azok a nyugdíjszerű ellátásban részesülő idős emberek, akik miután gyermekeik elköltöztek a szülői házból egyedül maradtak nagyobb alapterületű családi házaikban, melyeket értékesíteni nem tudnak, a fenntartásuk viszont nagy nehézséget okoz. Esetükben a jogosultsági feltételekben további könnyítéseket alkalmaztunk.

A 2022. évben 2 kérelmező esetében került megállapításra díjhátralék kezelési támogatás, 2023. évben pedig 1 fő díjtartozásának rendezéséhez sikerült hozzájárulni ezzel a támogatási formával.

3. Szociálisan rászoruló védendő fogyasztó

A villamos energia- és gázszolgáltatás vonatkozásában a védendő fogyasztók nyilvántartásába való bekerülés célja, hogy a lakhatás megőrzése, illetve a hajléktalanná válás megelőzése érdekében a legnehezebb anyagi körülmények között élők speciális védelmet élvezzenek az energiaszolgáltatás tekintetében.

A védendő fogyasztók körén belül két kategóriát - a szociálisan rászoruló és a fogyatékkal élő fogyasztók csoportját – különítenek el a jogszabályok.

Minden esetben törekszünk arra, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre és lakásfenntartásra biztosított települési támogatásra jogosultak részére a védett fogyasztói státuszt leigazoljuk, ezzel ugyanis csökkenthető a díjtartozások miatti szolgáltatások kikapcsolásának száma, továbbá egyre többen vannak, akik ezzel a státusszal igénybe tudják venni az előrefizetős kártyás órák használatát.

4. Települési támogatás gyógyszer kiadáshoz

2015. március 1-jétől települési támogatás keretein belül van lehetőség havi rendszerességgel támogatást megállapítani a gyógyszer kiadások fedezésére. Tekintettel arra, hogy az idős emberek esetében a koruknál fogva fennálló több krónikus betegség miatt gyakoribb a rendszeres magasabb költségű gyógyszeresedés, ezért a családos és egyedül élő kérelmezőkön kívül fontosnak tartottuk kedvezőbb jövedelmi feltételekkel ennél a támogatási fajtánál is külön kategóriába sorolni a 70. életévét betöltött kérelmezőket.

A támogatás havi összege a rendszeres szedett gyógyszerek költségének 40%-a, a támogatás egy évre kerül megállapításra, mely így jelentős támogatást nyújt a krónikus betegségben szenvedő rászorulóknak.

Gyógyszersegélyben 2022. évben 47 fő, 2023. évben 33 fő részesült.

5. Köztemetés

A köztemetés a szociális ellátások egyik természetbeni formája, abban az esetben, ha a hozzátartozók nem intézkednek, vagy nehéz szociális helyzetük miatt nem tudnak gondoskodni az elhunyt eltemetéséről, a haláleset helye szerinti önkormányzat polgármestere gondoskodik az elhunyt közköltségen történő eltemetéséről. Ezekben az esetekben attól függően, hogy van-e hozzátartozó vagy sem, illetve az elhunyt rendelkezett-e ingó, ingatlan vagyonnal, a köztemetés költsége vagy hagyatéki teherként kerül érvényesítésre, vagy a hozzátartozók fizetik azt vissza. Amennyiben azonban az elhunyt utolsó lakóhelye más településen volt, a köztemetés költségét az eltemető önkormányzat részére az utolsó lakóhely szerinti önkormányzat téríti meg. 2022. évben 8 esetben, 2023. évben 6 esetben került sor közköltségen történő temetés elrendelésére.

6. Rendkívüli települési támogatás

Önkormányzatunk évek óta arra törekszik, hogy ne alkalmanként biztosított támogatással segítsen a rászorulóknak, hanem egyénre szabottan elsősorban rendszeres támogatási formával, mint a lakásfenntartási támogatás igyekezzon enyhíteni a lakás fenntartásával összefüggő kiadásokon.

2015. március 1-jétől rendkívüli települési támogatás keretében van lehetőség a létfenntartási gondokkal rendelkezők esetében támogatást biztosítani.

A javaslatok elkészítésénél figyelembe vesszük a kérelmező esetében feltüntetett rendkívüli élethelyzetet, annak valóságtartalmát, a család létszámát, az ellátottak, kiskorúak számát, az egy főre eső jövedelmet illetve a vagyoni helyzetet, valamint az eddig nyújtott támogatásokat. A rendkívüli települési támogatás formájának megítélése minden esetben a kérelmező rendkívüli élethelyzetétől függ.

Megélhetési gondok esetén alapvető élelmiszerek beszerzésére étkezési-utalvány formájában nyújtunk segítséget. Beiskolázásra, gyógyszer kiváltására, gyógyászati segédeszköz megvásárlására, fűtési költségek hozzájárulásához, temetési költségek enyhítéséhez készpénzben kaptak az arra jogosultak rendkívüli települési támogatást.

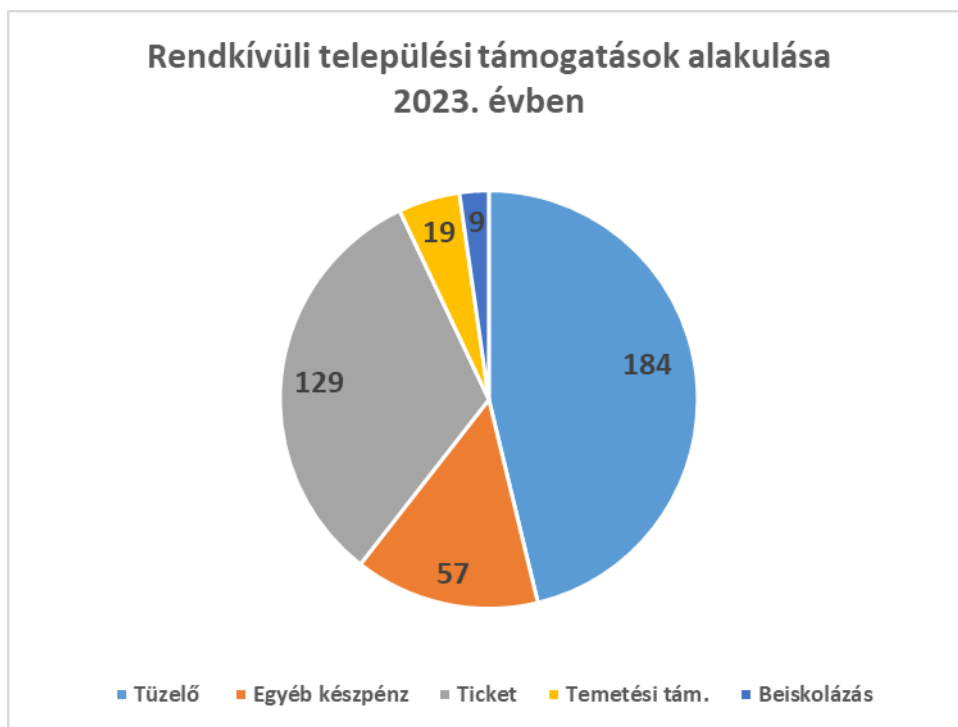
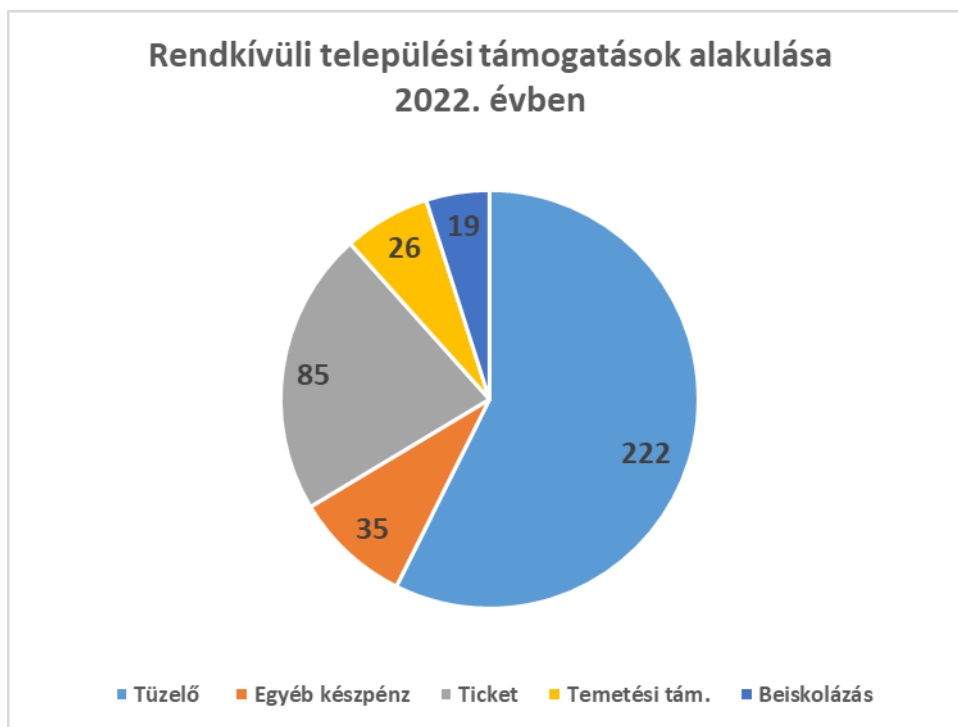
A felsoroltakon kívül természetesen egyéb rendkívüli élethelyzet fennállása esetén is biztosítunk az arra rászorulóknak települési támogatást, kiemelten kezelve a gyermekeket és az egyedül élő idős embereket.

A rendkívüli települési támogatást gyakran étkezési-utalvány formájában biztosítjuk. Ennek összege korábban 6000,- Ft volt, de az élelmiszerárak emelkedése indokoltá tette, hogy ezt az összeget 9000,-Ft-ra emeljük.

A téli időszakban a tüzelőtámogatás iránt nő meg az igény, elsősorban a kisgyermekes családok és az egyedül élők esetében. A vizsgált időszakban a támogatás mértéke 20.000,-Ft-ra, illetve nagyobb háztartásban élő családok esetében 25.000,- Ft-ra emelkedett.

Ha kismértékben is, de igyekszik az önkormányzat növelni a temetési költségek viseléséhez nyújtott támogatás összegét is. Legutóbb 2023 márciusában emelkedett a támogatás összege, 50.000,- Ft-ra.

*A rendkívüli települési támogatás különböző formáira nyújtott támogatások alakulása
2022-2023. évben*

Forrás: Sátoraljújhelyi Polgármesteri Hivatal adatai

A két év diagramjait összehasonlítva elmondható, hogy a tüzelőre nyújtott, valamint a beiratkozásra nyújtott támogatások aránya csökkent, míg az egyéb készpénz és a ticket formájában nyújtott támogatások aránya nőtt. A temetési költségek viseléséhez nyújtott támogatás aránya pedig stagnált a vizsgált időszakban.

7. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

Gyvt. értelmében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult természetbeni (többek között a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének) kedvezmények igénybevételére.

A jegyző annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

alapösszegű pénzbeli támogatást folyósít, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt az a) és b) pont szerinti időpontban a gyámhatóság határozata alapján nem minősül a Gyvt. 67/A. §-ban foglaltak szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek.

A jegyző annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a Gyvt. 67/A. § szerinti hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

emelt összegű pénzbeli támogatást folyósít.

A támogatás esetenkénti összegéről az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt.

A 2022. január 1. napján hatályos rendelkezés szerint az a gyermek jogosult kedvezményre, ahol a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135%-át (38.475.- Ft), gyermekét egyedül nevelő szülő, valamint súlyosan fogyatékos, tartósan beteg gyermek esetén 145 %-át (41.325.- Ft).

A jogszabályi rendelkezés szerinti jövedelemhatár 2023. január 1. napjától megemelkedett a szociális vetítési alap összegének 165%-ára, valamint 180%-ára.

A jogosultságot változatlanul a jegyző állapítja meg egy évre.

A kedvezményben részesülő, valamint ezen ellátáshoz szorosan kapcsolódó hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek megoszlását az alábbi táblázat prezentálja.

2022. évben:

	ÖSSZESEN	0-2 ÉVES	3-5 ÉVES	6-13 ÉVES	14-17 ÉVES	18-
RGYVK-ban részesülők (fő)	418	29	68	195	105	14
Ebből:						
HH	98	8	13	47	26	4
HHH	260	16	42	123	64	9

2023. évben:

	ÖSSZESEN	0-2 ÉVES	3-5 ÉVES	6-13 ÉVES	14-17 ÉVES	18-
RGYVK-ban részesülők (fő)	409	35	64	160	133	17
Ebből:						
HH	140	13	22	55	43	7
HHH	265	22	42	105	90	6

Forrás: Sátoraljaújhelyi Polgármesteri Hivatal adatai

Az önkormányzat kötelező feladatként ingyenesen biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szünidei gyermekétkeztetését. 2022. évben a tavaszi gyermekétkeztetést 17 gyermek, a nyárit 65 gyermek, az őszt 18 gyermek, a télit 20 gyermek igényelte és vette igénybe. 2023. évben 17 gyermek vette igénybe a tavaszi szünetben az ingyenes étkezési lehetőséget, a nyári szünetben 58 gyermek, az őszi szünetben 31 gyermek, még a téli időszakban 31 gyermek étkeztetett ingyen. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása kapcsán fontos megjegyezni, hogy a Kormány a járványhelyzetre tekintettel elrendelt országos veszélyhelyzet idején lejáró ilyen jogosultságok tekintetében döntött azok automatikus meghosszabbításáról. Emellett lehetőséget nyújtottak a jogszabályok a benyújtott kérelmek befogadására és elbírálására is. Az ügyfelek többsége az eredeti jogosultsági határidő lejárta előtt benyújtották kérelmüket, melyet a szociális ügyintézők feldolgoztak. Ahol viszont a szülők, törvényes képviselők nem jártak el, a jogszabály adta automatikus meghosszabbítás alapján álltak fenn a jogosultságok. A veszélyhelyzeti rendelkezésre tekintettel automatikusan megállapított jogosultságok 2022. augusztus 30. napjával szüntek meg. Ezt követően kérelem alapján kerültek megállapításra a jogosultságok.

8. Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat

Az önkormányzat a kezdetektől él a lehetőséggel és évről-évre csatlakozik a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének támogatására kiírt Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz. A 2022. évben 17 db „A” és 1 db „B” típusú pályázatot támogatott a Képviselő-testület.

2023. évben szintén csatlakozott Sátoraljajhely Város Önkormányzata az Ösztöndíjpályázathoz, melyre 17 fő pályázott, és egy fő kivételével pályázatuk pozitív elbírálásban részesült.

A fentiekben ismertetett szociális alapon nyújtott támogatások összege: 2022. évben 29 232 309,-Ft; 2023- évben pedig 32 565 205,-Ft volt, melyet Sátoraljajhely Város Önkormányzata saját költségvetése terhére biztosított.

9. Egyéb támogatások, szolgáltatások

Pöttömke Biztos Kezdet Gyerekház

A Pöttömke Biztos Kezdet Gyerekház célja a szociokulturális hátrányokkal küzdő, elsősorban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek egészséges fejlődésének biztosítását támogató, fejlődési lemaradását kompenzáló, a szülői kompetenciákat erősítő, a szülő és az óvodába még nem járó gyermek számára együttesen nyújtott társadalmi felzárkózást segítő prevenciós szolgáltatás biztosítása.

Feladata:

- Biztosítani a 0-3 éves korú gyermekek, valamint családjaik számára, hogy a gyermekek életének legkorábbi időszakában segítséget kapjanak a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődésükhöz,*
- Az óvodára való felkészülés támogatása, problémák korai felismerése,*
- A képességek kibontakoztatása, fejlesztések biztosítása,*
- A gyermekekkel és a szülőkkel való közvetlen foglalkozás,*
- A szülők bizonytalanságának csökkentése, felelős szülői szerepük megerősítése, gyermeknevelési, életviteli, prevenciós, kompetencia és személyiségfejlesztő programok szervezése szakemberek bevonásával,*

- *A programban részt vevő szakemberek folyamatos támogatása,*
- *Gyermekek számára kísétkeszítés biztosítása.*

Szolgáltatásai:

Az év minden munkanapján 8:00-12:00 között folyamatos szolgáltatással, tízórai biztosításával várja a Gyerekház a 0-3 éves kisgyermeket szüleikkel együtt. A Gyerekházban 12:00 -14:00 óráig mosás, főzés, ügyintézés lehetőségét biztosítanak az arra rászoruló családok számára (igény és megbeszélés szerint). A szolgáltatás igénybevétele térítésmentes, önkéntes, mindenki számára elérhető.

A gyerekház szolgáltatásai négy területen nyilvánulnak meg: gyerekekre, szülőkre, közösségre, szakemberekre irányuló szolgáltatások.

Gyerekekre irányuló szolgáltatások:

- *Rendszeres gyerekházi foglalkozások a szülő bevonásával: szabad játék, kézműves foglalkozások, ölbeli játék, mondókázás, zenés-mozgásos foglalkozás, mese – a heti tervnek megfelelően.*
- *Kisétkeszítés (tízórai)- Egészséges táplálkozásra ösztönzés információ és minta nyújtásával.*

Előre megtervezett havi és heti terv szerint végezték a foglalkozásokat. A heti terv kidolgozásánál fő szempont volt, hogy a gyerekek testi és szellemi fejlődésének minden szegmensét érintsék a mindennapi foglalkozások során. A Gyerekház napirendjét úgy alakították ki, hogy lehetőség legyen a folyamatos bekapcsolódásra, ez is hozzájárult a növekvő kihasználtsághoz.

A rendszeres foglalkozások közben nyomon követték a gyerekek fejlődését, ki tudták szűrni az esetleges fejlődési elmaradásokat, ha szükséges volt fejlesztő szakemberhez juttatták ezeket a gyerekeket. Félévente minden gyereknél állapot felmérést végeztek, mely alapján egyénre szabott fejlesztési tervet készítenek és a szülővel megbeszélik a további teendőket. Az állapotfelmérések az egységes szempontrendszerű megfigyelési lapok alapján történik félévente, szükség esetén gyakrabban.

A szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyerekek átlagos száma a vizsgált időszakban:

10 fő/hét, melynek fele rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő illetve hátrányos helyzetű vagy szegregált településrészen élő volt.

A Gyerekház esélyt ad a programban részt vevő, 0-3 éves korú gyermekek, valamint családjaik számára, hogy a gyermekek életének legkorábbi időszakában segítséget kapjanak a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődésükhöz. A problémák korai felismerése, a programhoz kapcsolódó szakemberek folyamatos támogatása, a gyermekekkel és a szülőkkel való közvetlen foglalkozás hozzájárul a programban részt vevő gyermekek sikeres óvodai beilleszkedéséhez, iskolakezdéséhez, iskolai kudarcok csökkentéséhez.

Szülőkre irányuló szolgáltatások:

Havonta több alkalommal főző klub vagy kreatív műhely foglalkozásokon, pszichológus/fejlesztő pedagógus, védőnő tanácsadásán vehettek részt a szülők.

A Biztos Kezdet Gyerekház részt vesz a jelzőrendszeri munkában és folyamatosan együttműködik a védőnői szolgálattal, bölcsődével, óvodákkal, Család- és Gyermekejóléti Szolgálattal, Pedagógiai Szakszolgálattal.

A Pöttömke Biztos Kezdet Gyerekház finanszírozása 3 évenként pályázat útján történik. 2020-ban készült pályázat a 2021. jan. 1. és 2023.12.31. közötti időszakra, mely jóváhagyásra került. A támogatás összege 2022. évre 9.228.884,- Ft, míg 2023. évben 10.290.840.- Ft volt.

II/3. Járási Hivatal hatáskörében lévő szociális ellátások

A Szocvtv. alapján a Járási Hivatal hatáskörébe tartozó szociális ellátások az időskorúak járadéka, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, a gyermekek otthongondozási díj, az ápolási díj, a közgyógyellátás, az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

1. Időskorúak járadéka

Ezen ellátástípus alacsony számát az indokolja, hogy az ellátás megállapításához az ügyfélnek igazolnia kell, hogy az aktív korúak ellátására nem jogosult, elérte a nyugdíjkorhatárt, és jövedelmi helyzete a jogszabályban foglaltaknak megfelel.

Ezen ellátástípusban a kérelmezőnek azt is igazolnia kell, hogy hány év munkaviszonnyal rendelkezik, mert akinek 15 évnél több év munkaviszonya volt, az nyugdíjszerű ellátásra válik jogosulttá.

IDŐSKORÚAK JÁRADÉKA	2022	2023
Jogosultak száma tárgyévben	13	13
Elutasítottak száma	0	1

Forrás: Sátoraljajhelyi Járási Hivatal adatai

2. Aktív korúak ellátása

A Sátoraljajhelyi Járási Hivatal az aktív korúak ellátásán belül kétféle támogatási formát nyújt: a foglalkoztatási helyettesítő támogatást, valamint az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást.

A foglalkoztatási helyettesítő támogatás azok számára nyújtható, akik az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködtek, vagy akinek esetében az egyéb rendszeres ellátás folyósítása megszűnt, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködtek.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személyek száma 2022. évben 802 fő, 2023. évben 680 fő volt. Ezen támogatás esetében azonban sokszor kerül sor a támogatás megszüntetésére is. Megszüntetési okok között szerepel, amikor az ügyfél az álláskereső nyilvántartásából törlésre kerül, illetve, ha felülvizsgálat alkalmával a jövedelmi, vagyoni helyzete meghaladja a jogszabályban megállapított mértéket.

Emellett megszüntetésre kerülnek azon személyek ellátásai, akik álláskereső támogatásra szereznek jogosultságot, illetve, ha a felülvizsgálati eljárás keretében az ügyfél nem tudja igazolni, hogy az elmúlt egy évben 30 nap munkaviszonnyal rendelkezett. Megszüntetési okként ritkán előforduló eset, hogy maga az ügyfél kéri az ellátás megszüntetését, mert például elköltözött, vagy ha betöltötte a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt.

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás azon személy számára folyósítható, aki egészségkárosodott személynek minősül, vagy 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben, illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani.

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosultak száma 2022. évben 76, míg 2023. évben 73 volt. Elutasításra mindösszesen 1 esetben került sor 2023. évben, 2022. évben pedig egyszer sem.

FOGLALKOZTATÁST HELYETTESÍTŐ TÁMOGATÁS	2022	2023
<i>Jogosultak száma tárgyévben</i>	802	680
<i>Elutasítás</i>	112	106
EGÉSZSÉGKÁROSODÁSI ÉS GYERMEKFELÜGYELETI TÁMOGATÁS	2022	2023
<i>Jogosultak száma tárgyévben</i>	76	73
<i>Elutasítás</i>	0	1

Forrás: Sátoraljajújhelyi Járási Hivatal adatai

3. Ápolási díj

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Az ápolási díjra jogosult a nagykorú hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló

a) súlyosan fogyatékos, vagy

b) tartósan beteg 18 év alatti személy gondozását, ápolását végzi.

A leggyakoribb elutasítási ok az, hogy az ügyfél nem tudja igazolni az ápolásra szoruló személy súlyos fogyatékoságát.

A megszüntetések okai között szerepel az ápolat személy elhalálása, vagy a jogosultság megszűnése.

ÁPOLÁSI DÍJ	2022	2023
<i>Jogosultak száma tárgyévben</i>	67	56

Forrás: Sátoraljajújhelyi Járási Hivatal adatai

4. Gyermek otthongondozási díja

2019. január 1. napjával bevezetésre került a gyermekek otthongondozási díja. Gyermekek otthongondozási díjára jogosult az a vér szerinti vagy örökbefogadó szülő, aki

- a) a súlyos fogyatékoságából eredően önellátásra képtelen vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekéről (ezen alcím vonatkozásában a vér szerinti és az örökbe fogadott gyermek a továbbiakban együtt: gyermek), vagy
- b) a tartós betegségéből eredően önellátásra képtelen gyermekéről gondoskodik.

GYERMEKEK OTTHONGONDOZÁSI DÍJA	2022	2023
Jogosultak száma tárgyévben	57	63

Forrás: Sátoraljaújhelyi Járási Hivatal adatai

A jogosultak száma ez elmúlt két évben szinte változatlan.

5. Közgyógyellátás

2022. évben alanyi és normatív jogon összesen 2043 fő, 2023. évben 1338 fő részesült közgyógyellátásban.

Ezen belül az alanyi jogon nyújtott közgyógyellátás száma magasabb, mint a normatív típusú, a növekedés részben annak tudható be, hogy alanyi jogon jogosultak közgyógyellátásra a hadigondozotti ellátásban részesülők.

Az alanyi közgyógyellátásra való jogosultságot négy évre, a normatív közgyógyellátásra való jogosultságot két évre állapítják meg.

A gyógyszerkeret két részből tevődik össze:

- a) a rendszeres gyógyszeres szükséglet támogatását szolgáló egyéni gyógyszerkeretből, és
- b) az akut megbetegedésből eredő gyógyszeres szükséglet támogatását szolgáló eseti keretből.

Az elutasítási okok között szerepel, hogy a kérelmező egy főre eső jövedelme meghaladja a jogszabályban meghatározott mértéket (29.925.-Ft, ha családos, 44.175.-Ft, ha egyedül élő), továbbá ha a kérelmező gyógyszerköltsége nem éri el a 2.850.-Ft-ot.

KÖZGYÓGYELLÁTÁS	2022	2023
Jogosultak száma tárgyévben	2043	1338
Elutasítás	62	41

Forrás: Sátoraljaújhelyi Járási Hivatal adatai

6. Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság

A tanulói jogviszony megszűnését követően nagy számban a pályakezdő fiatalokat érintő, valamint a munkaviszonnyal nem rendelkező, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban nem részesülő személyeket megillető ellátás.

A járási hivatal az egészségügyi szolgáltatás igénybevétele céljából annak a személynek állapítja meg szociális rászorultságát,

a) akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 120%-át,

b) aki egyedül élő és jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át nem haladja meg, és családjának vagyona nincs.

A szociális rászorultság igazolásáról a járási hivatal hatósági bizonyítványt (a továbbiakban: bizonyítvány) állít ki. A bizonyítvány hatályossága 1 év és tartalmazza a rászoruló személy nevét, lakcímét, társadalombiztosítási azonosító jelét, a rászorultság tényét, valamint az igazolás hatályosságát.

A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény alapján a szociálisan rászorult személy (a rászorultság tényét a bizonyítvány igazolja) egészségügyi szolgáltatásra jogosult.

A szociálisan rászorult személyekről a járási hivatal nyilvántartást vezet és a külön jogszabály szerint bejelentési kötelezettséget teljesít az egészségbiztosítási szerv felé.

Családban élők esetén az egy főre eső jövedelem határa 34.200.-Ft, egyedül élő esetén 42.750.-Ft.

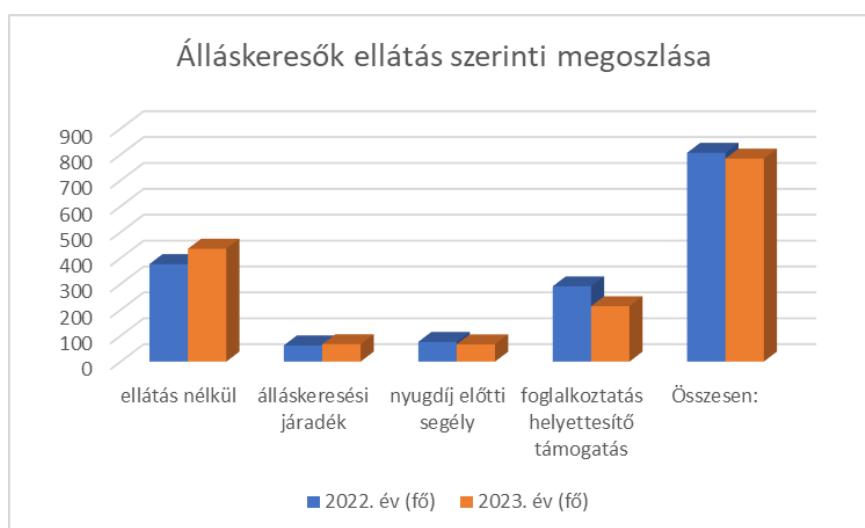
EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÁSRA JOGOSULTSÁG	2022	2023
Jogosultak száma tárgyévben	968	563

Forrás: Sátoraljaújhelyi Járási Hivatal adatai

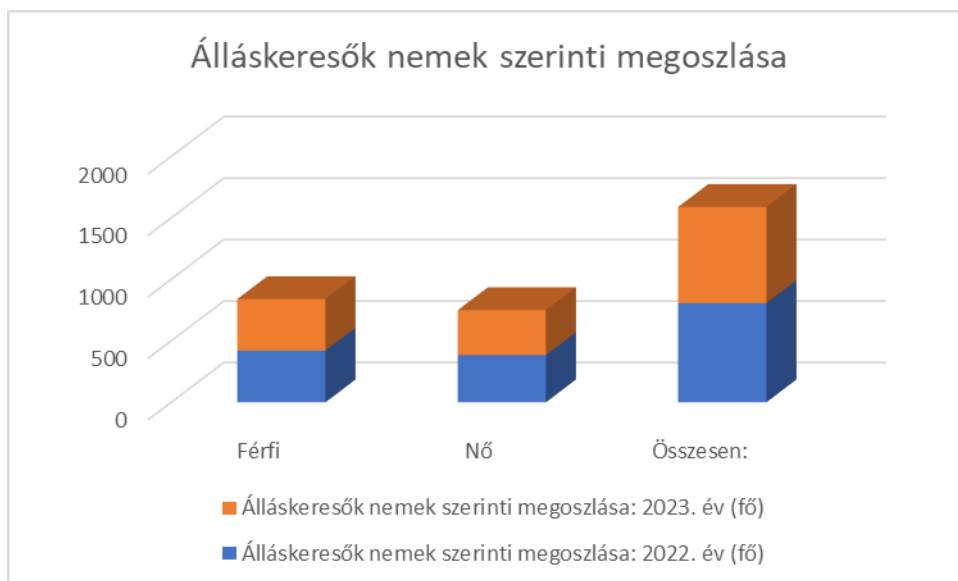
7. Munkanélküliség alakulása Sátoraljaújhelyen

Sátoraljaújhelyben a regisztrált álláskeresők száma 2022 évben 806 fő volt, 2023. évben pedig 784 fő.

A regisztrált álláskeresők létszámát az álláskeresői járadék típusú ellátásban, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban, a nyugdíj előtti segély típusú ellátásban részesülők és az ellátás nélküli regisztrált álláskeresők teszik ki az alábbi megoszlásban.

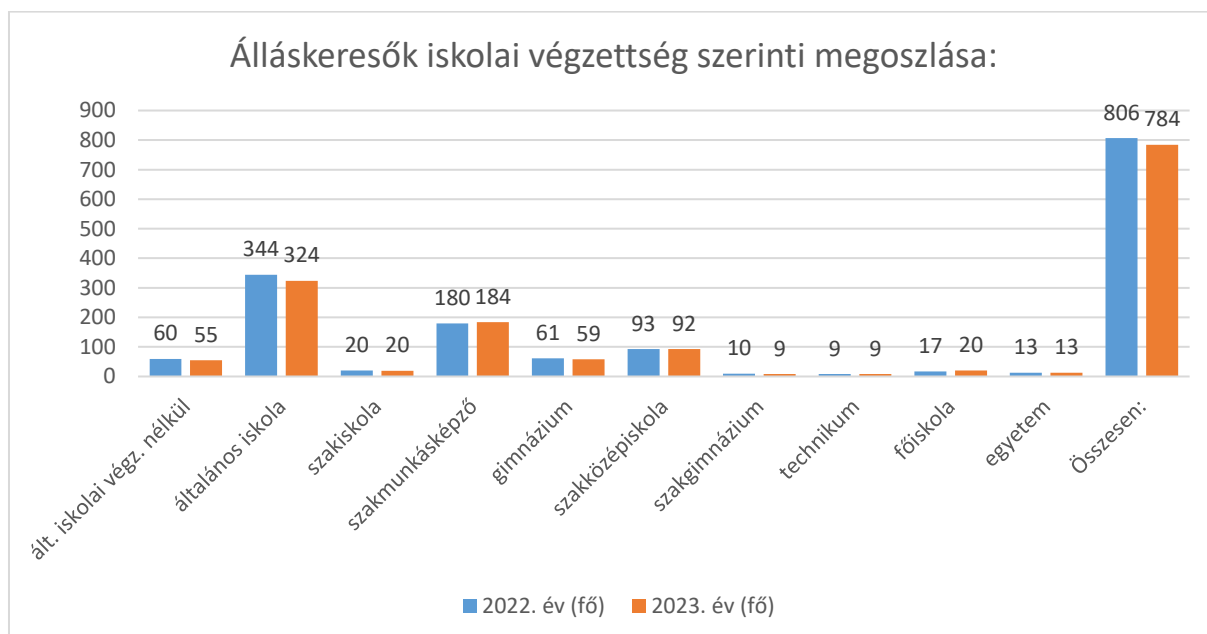
A munkanélküliek nemek szerinti megoszlása Sátoraljaújhelyben 2022. és 2023. évben az alábbiak szerint alakult:

Forrás: Sátoraljújhelyi Járási Hivatal adatai

Megállapítható a munkanélküliek esetében a férfiak vannak többségben, ez az arány a vizsgált két évben azonosságot mutat.

A regisztrált munkanélküliek végzettség szerinti megoszlásának alakulása megoszlásban

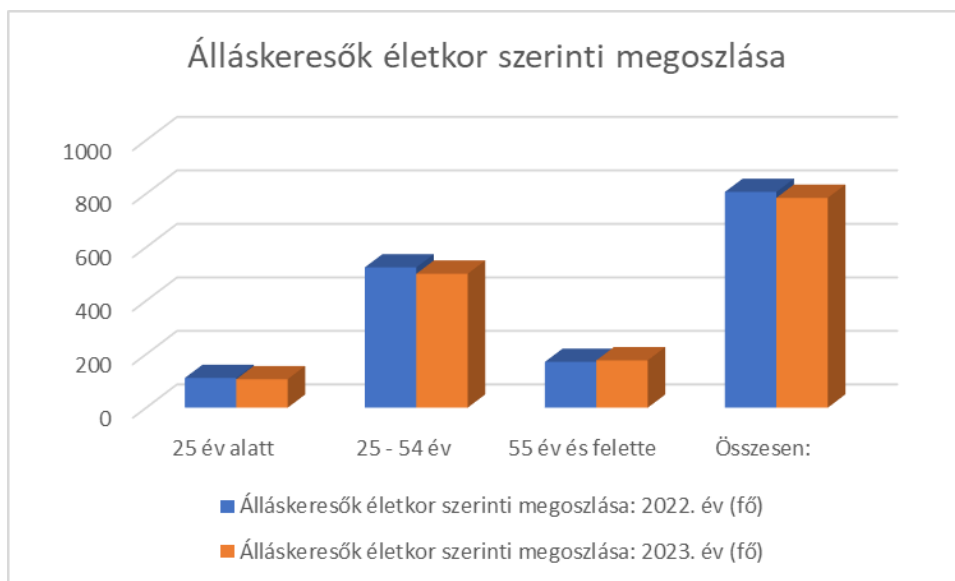
Forrás: Sátoraljújhelyi Járási Hivatal adatai

Megállapítható, hogy az álláskeresők jelentős része aluliskolázott, sokuk legmagasabb iskolai végzettsége a 8 általános, és sajnos még mindig vannak olyan álláskeresők, akik a 8. osztályt

sem tudják teljesíteni. Jól látszódik a diagramból, hogy a vizsgált két év esetében az arányok szinte változatlanok voltak.

Az alacsony képzettségi szint nagyban megnehezíti az álláskeresők visszajuttatását az elsődleges munkaerőpiacra. Leggyakrabban a munkaadók szakképzett, gyakorlott munkaerő felvételét tervezik, sőt a munkaadók gyakran jelzik a Foglalkoztatási Osztály felé, hogy olyan álláskeresőt szeretnének alkalmazni, aki több szakmával rendelkezik.

A regisztrált munkanélküliek korösszetétele 2022. és 2023. években az alábbiak szerint alakult:

Forrás: Sátoraljaújhelyi Járási Hivatal adatai

A munkanélküliek korösszetétel szerinti megoszlása tekintetében nincs érdemi változás.

A foglalkoztatás során első sorban a szakmával nem rendelkezők esetében, valamint azoknál merülnek fel problémák, akik több éve esetleg évtizede nem dolgoztak. Nehéz visszavezetni ezeket az embereket a munka világába, különösen akkor, ha nem is akarják. Ezen körből gyakori a hiányzás, a rossz munkavégzés és más munkahelyi problémák is adódnak. Szerencsére többen vannak azok, akik megbecsülik azt a lehetőséget, hogy munkát végezhetnek, s annak ellenére, hogy nem tudnak úgy teljesíteni, mint akik folyamatosan dolgoznak, de legalább megvan bennük a tenniakarás és az, hogy vissza akarnak illeszkedni azok közé, akik dolgoznak.

III. FEJEZET

A szociális szolgáltatások alakulása

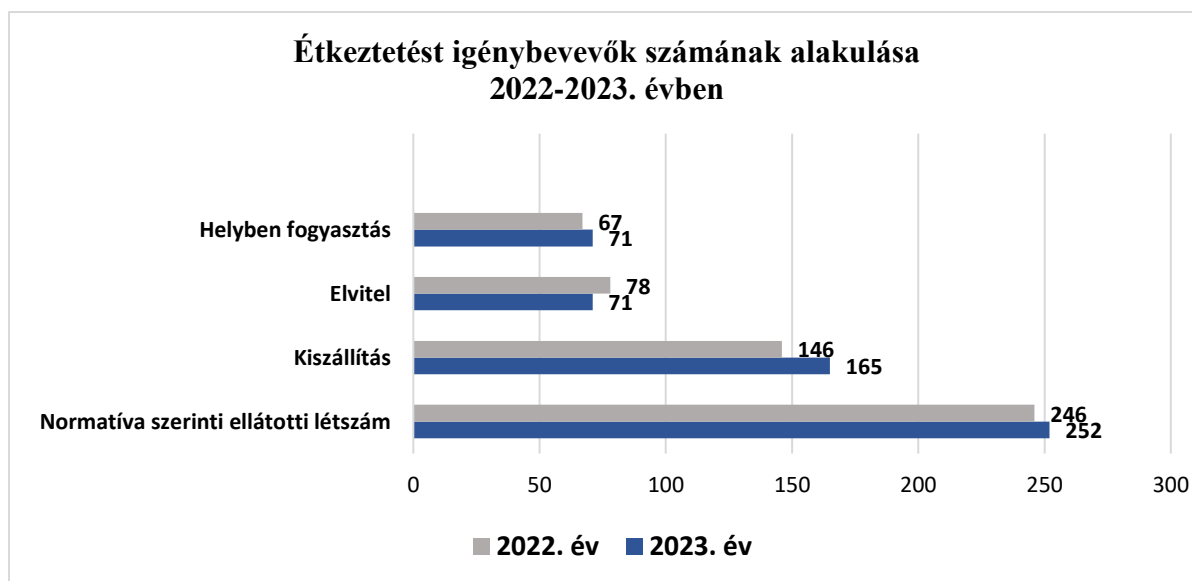
Sátoraljaújhely Város Önkormányzata fenntartásában működik a Sátoraljaújhelyi Egyesített Szociális Intézmény, mely személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátást, valamint gyermekjóléti alapellátást biztosító integrált intézmény.

Feladatellátásához tartozik az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a család- és gyermekjóléti szolgálat, továbbá a család- és gyermekjólét központ, az idősek nappali ellátása, a fogyatékosok nappali ellátása, a támogató szolgálat, a szenvedélybetegek közösségi ellátása valamint az idősek otthona.

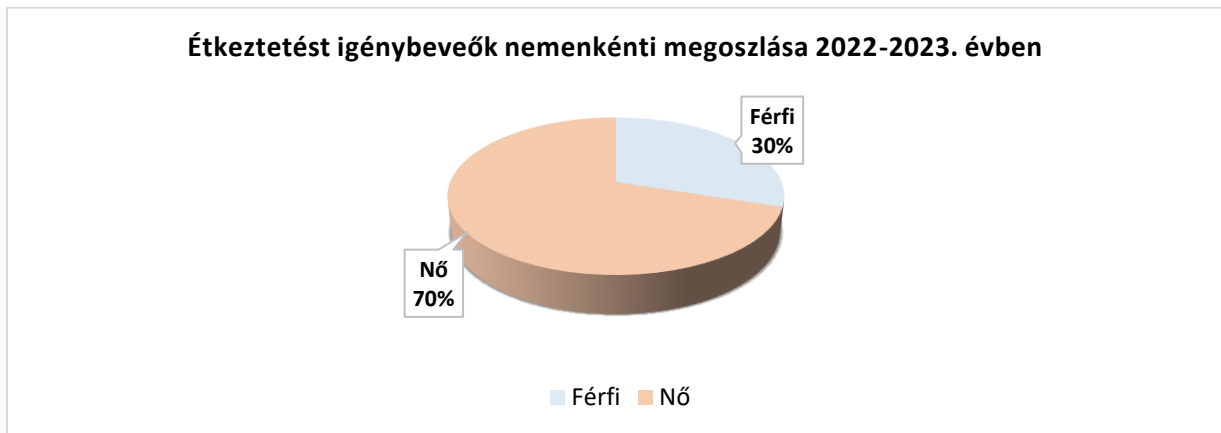
Étkeztetés

Étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik számára tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt. A Sátoraljaújhely közigazgatási területén élők vehetik igénybe ezen szolgáltatást helyben fogyasztással, elvitellel vagy kiszállítással, mely az év 365 napján biztosított számukra. Orvosi javaslatra diétás étkezés igénybevételére is lehetőség van.

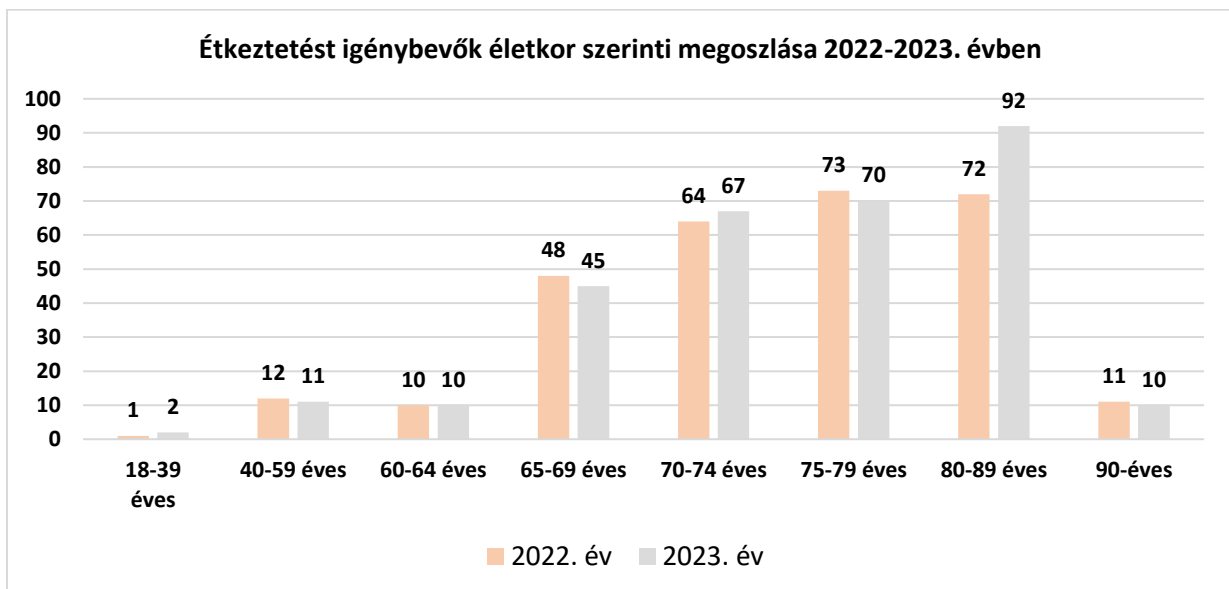
Az étkeztetésért az igénybe vevők rendszeres havi jövedelmük alapján személyi térítési díjat fizetnek az önkormányzati rendeletben foglaltak szerint.

Az ellátást igénybe vevők magas száma mutatja, hogy szükség van erre az ellátási formára. Sokak számára ez a szolgáltatás biztosítja, hogy napjában egy alkalommal meleg ételhez jussanak.

Az ellátásban részesülők 30%-a férfi, 70%-a nő, mely az előző évekhez képest alig változott.

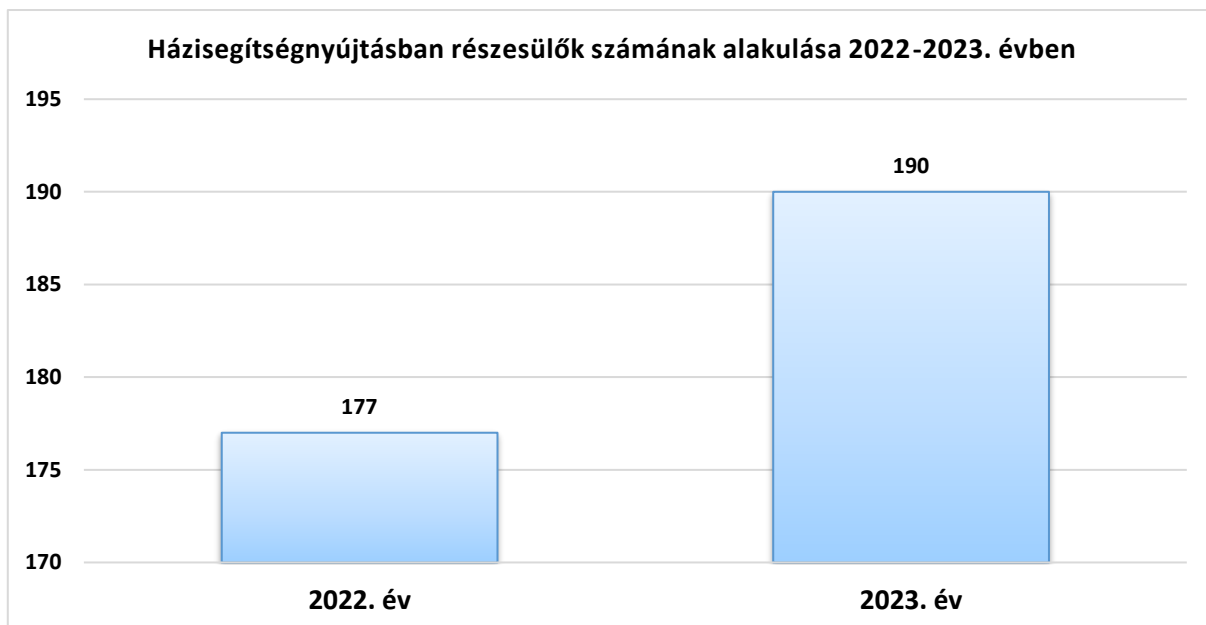
Az étkeztetést igénybe vevők 56 %-a 75 év feletti, 33 %-uk pedig a 80 évnél idősebb korcsoportba tartozik.

Házi segítségnyújtás

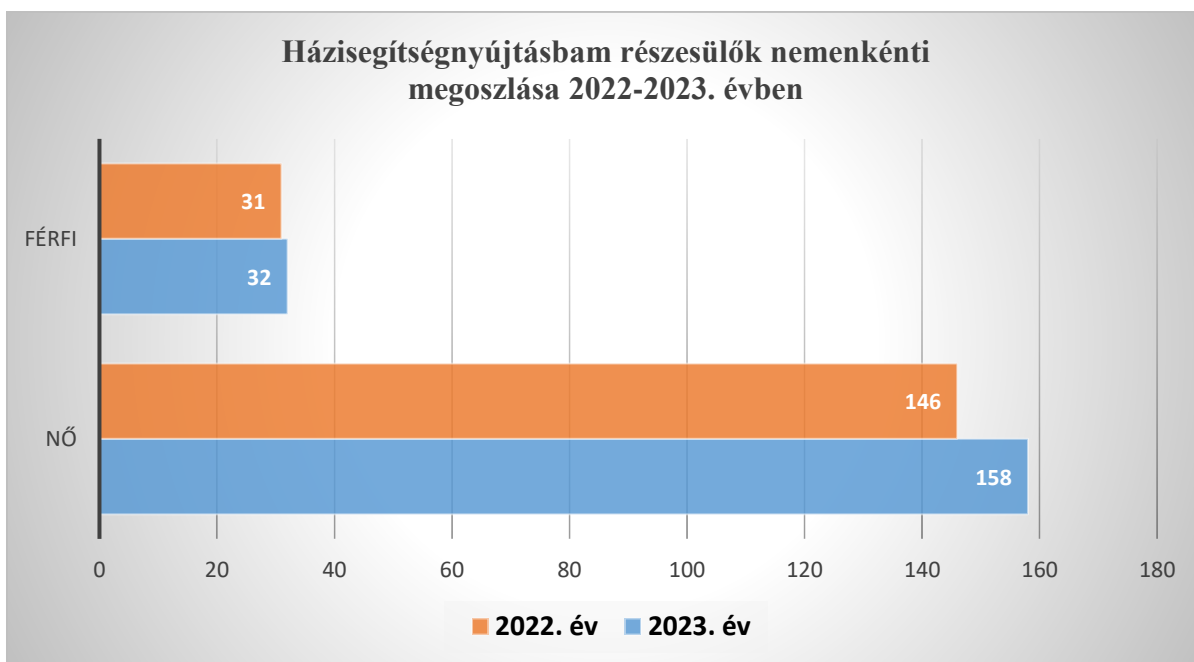
A Sátoraljaújhely közigazgatási területén élő, gondozási szükséglettel rendelkező személyek az önálló életvitel fenntartásához a saját lakókörnyezetükben kaphatnak segítséget házi segítségnyújtás keretében.

A gondozási szükségletnek megfelelően személyi gondozással és szociális segítséssel szakképzett gondozók nyújtanak segítséget a napi tevékenységekhez, a háztartás viteléhez, a személyi és környezeti higiéné megtartásához, a gyógyszereléshez, az ügyintézéshez. A szolgáltatás igénybevételére munkanapokon 7.30-tól 15.30-ig van lehetőség.

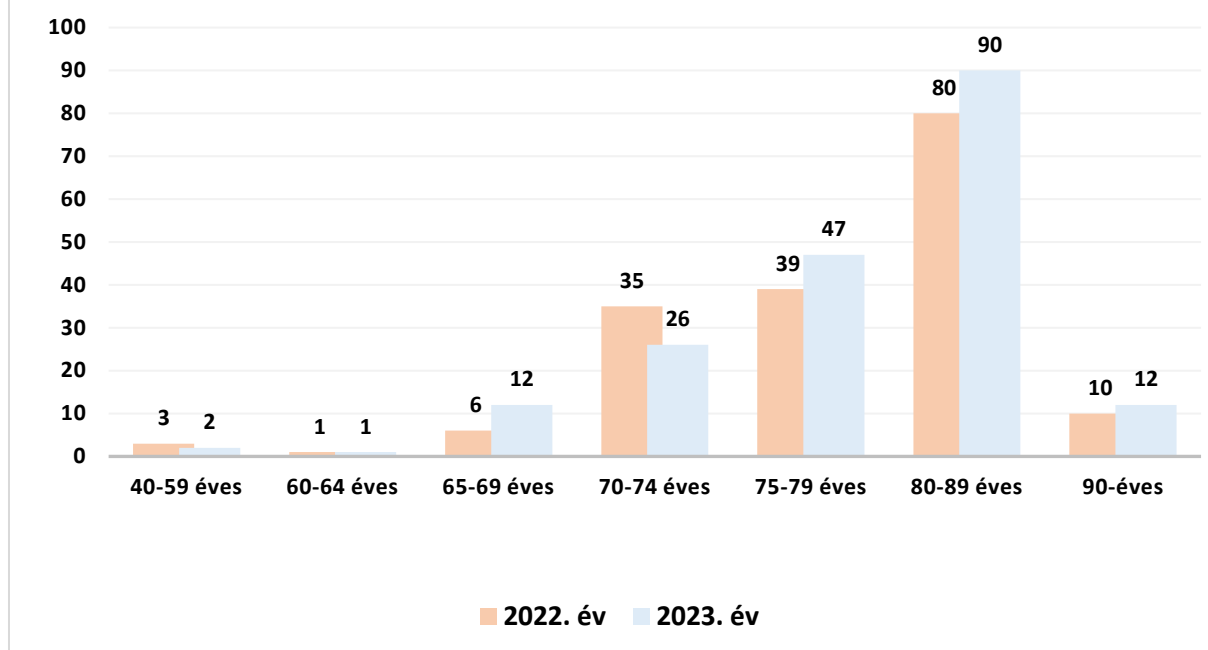

Az ellátást igénybevevők száma emelkedett.

A férfiak és nők arányában jelentős változás nincs, 17-18%-ban férfiak, 83-84 %-ban nők veszik igénybe a szolgáltatást.

Házisegítségnyújtásban részesülők életkor szerinti megoszlása 2022-2023.évben

Az életkor szerinti megoszlás alig változott, az ellátásban részesülők túlnyomó része továbbra is a 70 éven felüli korcsoportozhoz tartozik. Magas a 80 évnél idősebbek száma, ami az ellátottak 53-54 %-a.

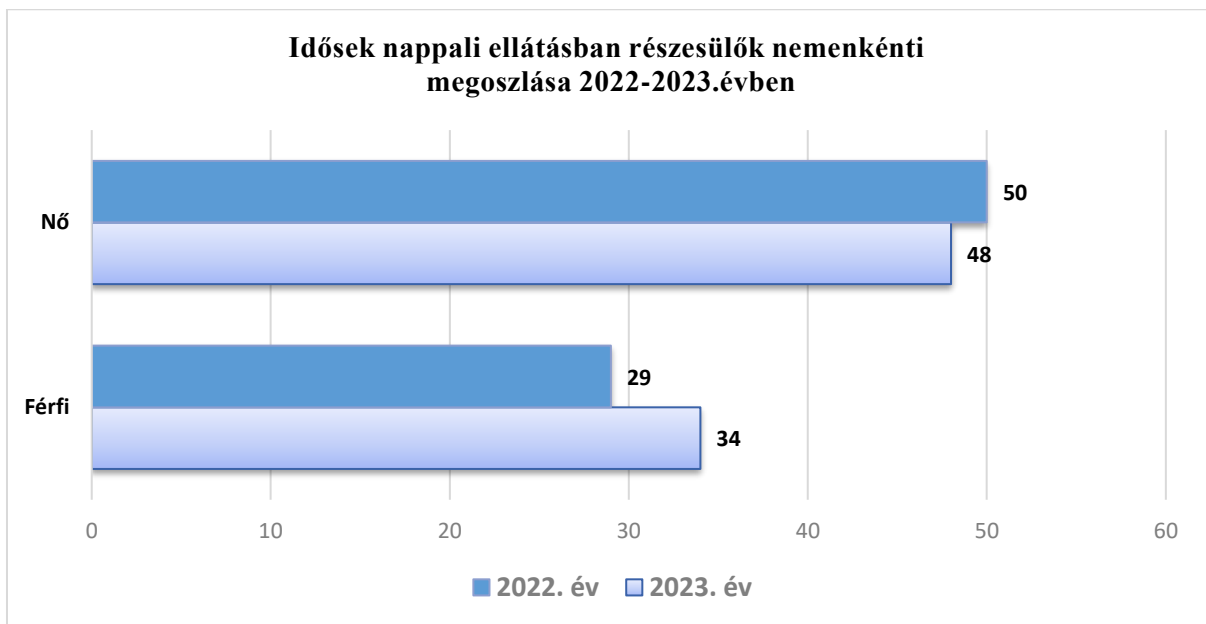
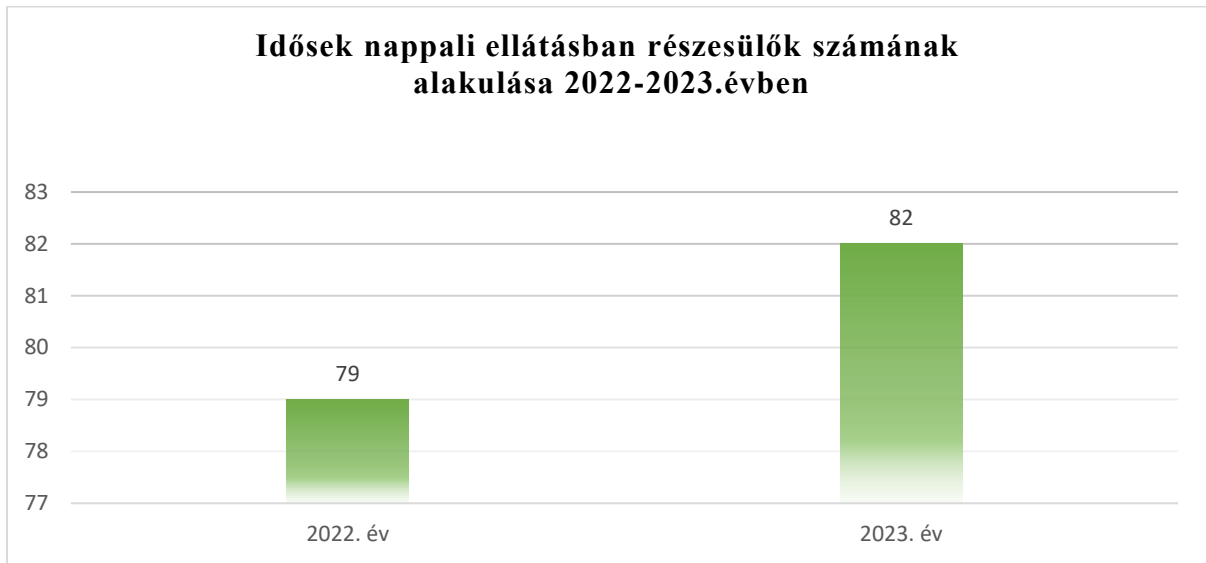
A szükséges tárgyi feltételek - irodahelyiség, mosási lehetőség - rendelkezésre állnak a Hősök tere 10. szám alatti épületben.

A napi feladatellátáshoz az ellátotti létszámnak és szakmai elvárásoknak megfelelő szakdolgozói létszám biztosítása egyre nehezebb. A korábbi években a dolgozói utánpótlást a folyamatos tanfolyami képzésekre tekintettel meg tudtuk oldani. Jelenleg 20-30 km-es távolságból is vannak dolgozóink.

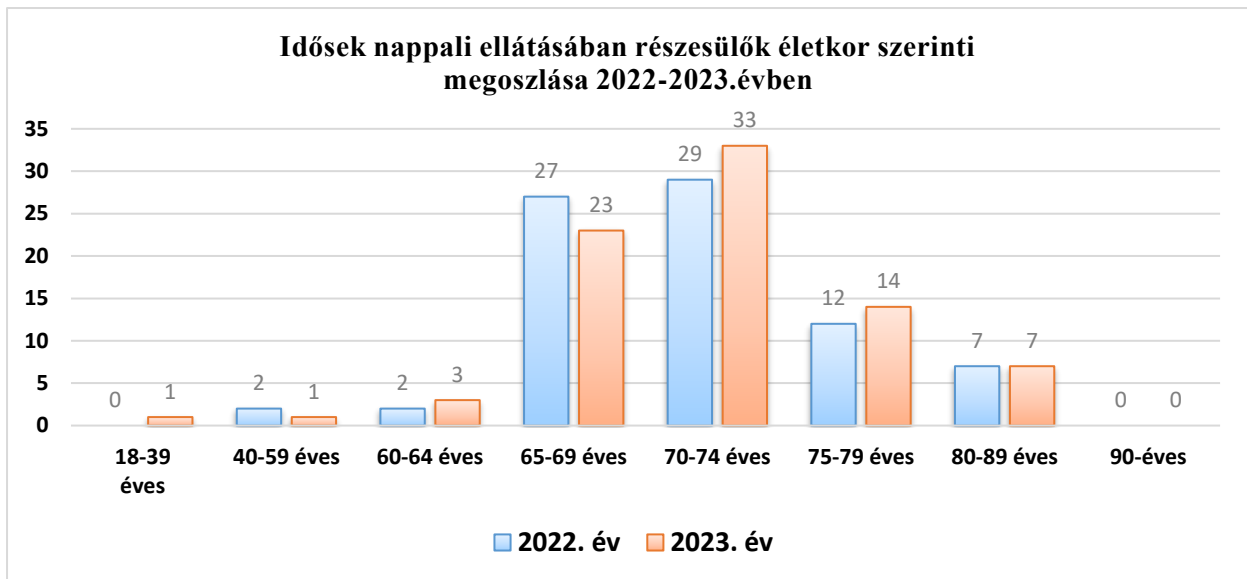
Idősek nappali ellátása

A saját otthonukban élő, szociális és mentális támogatásra szoruló idős (indokolt esetben a 18. életévüket betöltött) személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, közösségi programokra, a társas kapcsolatokra, valamint a szabadidő tartalmas eltöltésére a Hősök tere 10. és a Hunyadi u. 8. szám alatt működő, 45-45 férőhelyes idősek nappali intézménye.

Az idősek klubja szolgáltatásait hétfőtől szombatig vehetik igénybe a Sátoraljaújhely közigazgatási területén élők.

Nőtt az ellátásban részesülők száma, a nemenkénti megoszlásnál pedig kicsit emelkedett a férfiak aránya.

Az életkori megoszlás tekintetében nincs jelentősebb változás.

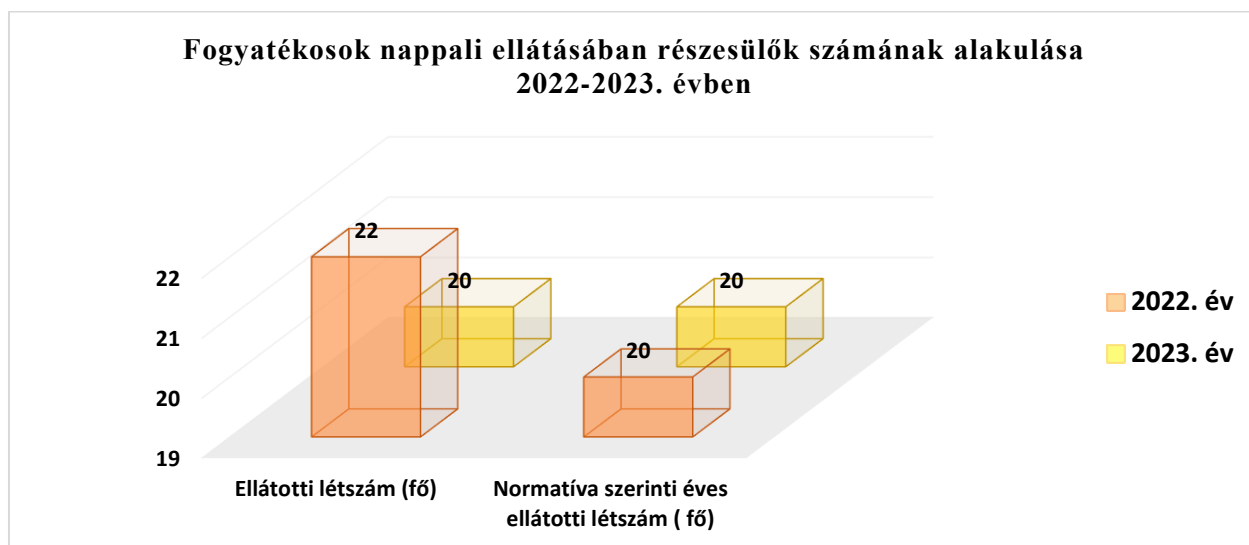
A napi gondozási feladatokat a szakmai előírásoknak megfelelően telephelyenként 2 fő szociális gondozó látja el a terápiás munkatárs irányításával.

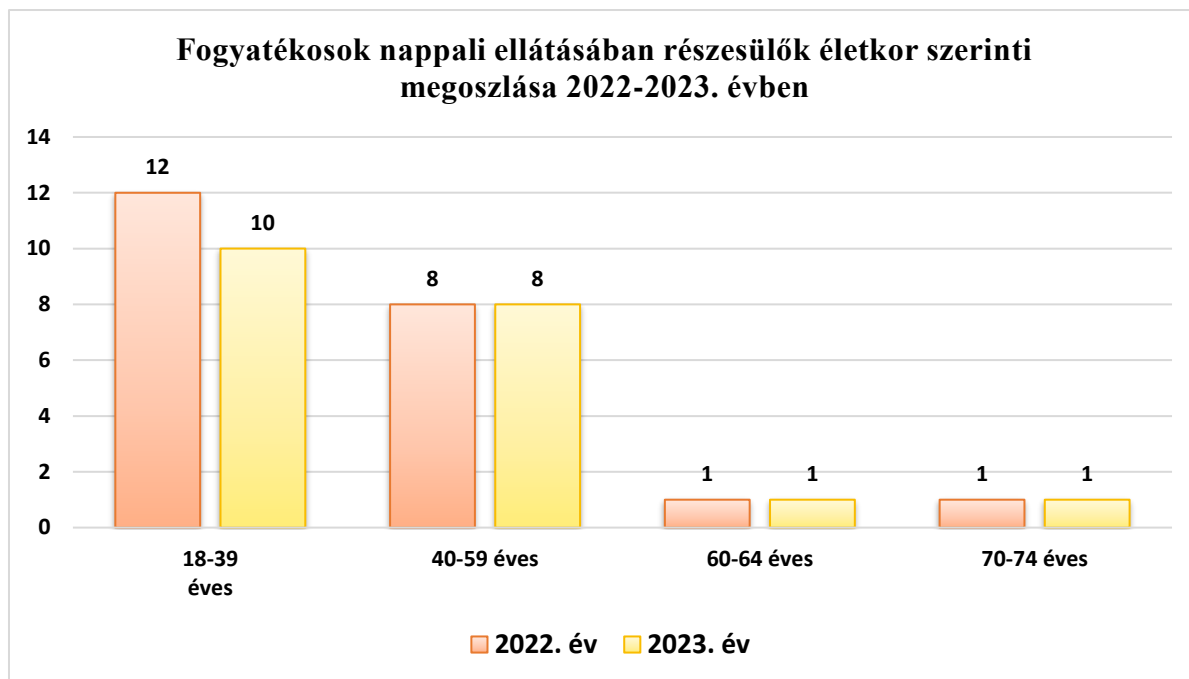
Fontos része az intézményben folyó szakmai munkának a mentális gondozás. Segítő beszélgetéssel, tanácsadással segítik az idős ellátottakat a problémáik megoldásában. Egész évben színes programok várják az ellátásban részesülőket. Kreatív foglalkozásokat, egészségügyi, vallási és kulturális programokat szerveznek a részükre. Megemlékeznek a jelentősebb családi és társadalmi ünnepekről, valamint aktívan bekapcsolódnak a városi rendezvényekbe, rendszeresen részt vesznek a könyvtári programokon, kiállításokon.

Fogyatékosok nappali ellátása

A Hunyadi u. 8. szám alatti Fogyatékosok Napközi Otthona szolgáltatásait hétfőtől péntekig az Alsóregmec, Bózsva, Felsőregmec, Filkeháza, Füzér, Füzérkajata, Füzérkomlós, Füzérradvány, Hollóháza, Kishuta, Kovácsvágás, Mikóháza, Nagyhuta, Nyíri, Pálháza, Pusztafalu, Vágáshuta, Vilyvitány és Sátoraljaújhely közigazgatási területén élő fogyatékkal élő felnőttek vehetik igénybe. A fogyatékosok nappali intézménye a saját otthonukban élő fogyatékos személyek számára biztosít étkezési, mosási és tisztálkodási lehetőséget, szabadidős programokat, képesség- és készségfejlesztő foglalkozásokat. Az ellátásért az igénybe vevők az önkormányzati rendelet szerint, rendszeres havi jövedelmük alapján térítési díjat fizetnek.

A fogyatékkal élők folyamatos felügyeletet és irányítást, pedagógiai-, gyógypedagógiai nevelést igényelnek. Az ellátottak számára rendelkezésre álló terek jelenleg 1 foglalkoztató helyiség, 1 pihenőszoba, nemenkénti WC, 1 tusoló. Az étkezőt az idősek klubja ellátottjaival megosztva használják. Ideálisabb lenne számukra, több elválasztható, szükség szerint összenyitható közösségi tér kialakítása, mely lehetőséget nyújt kiscsoportos foglalkozásokra, egyéni fejlesztésre, továbbá összenyitva nagyobb programok-, rendezvények lebonyolítására. Állapotuk indokoltá teszi a több pihenést, mely biztosításához jelenleg rendelkezésre álló helyiség kicsi. Sok esetben a mellékhelységek használatában is gondozói segítségre van szüksége az ellátottaknak, ezért ezek kialakítása szakmai szempontok figyelembevételével korszerűbbé tehető. A megfelelő kondíció fenntartása is fontos igény, melyhez tornaszobára lenne szükség. Az eszközök, foglalkoztatási anyagok, toloszékek, de még a ruházat tárolására is kevés a hely. Az önkormányzat pályázatot nyújtott be a Fogyatékosok Napközi Otthona fejlesztésére, azzal a céllal, hogy a fenti elképzelések megvalósulhassanak. A pályázat első körben elutasításra került, majd fellebbezésre nyertesnek minősítették. A rendelkezésre álló keretösszeg időközben kimerült. Ezen körülményekre tekintettel kétséges a pályázati megvalósulás.

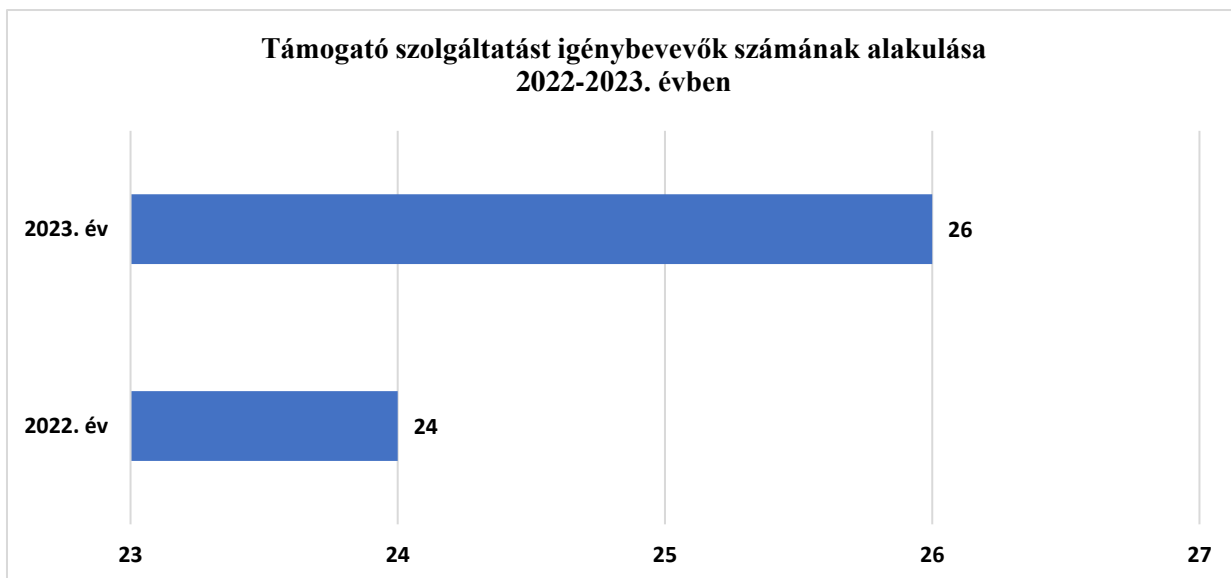
Az ellátásban részesülők életkor szerinti megoszlása és átlagéletkora nem változott az elmúlt években. Többségében a 18 -39-es korosztályból kerülnek ki. Az ellátottak egyedül, illetve hozzátartozóval járnak be az intézménybe. Az igénybe vevők felét a Támogató Szolgálat gépkocsija szállítja.

1 fő terápiás munkatárs és 2 fő szociális gondozó látja el a napi szakmai feladatokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően.

Támogató szolgáltatás

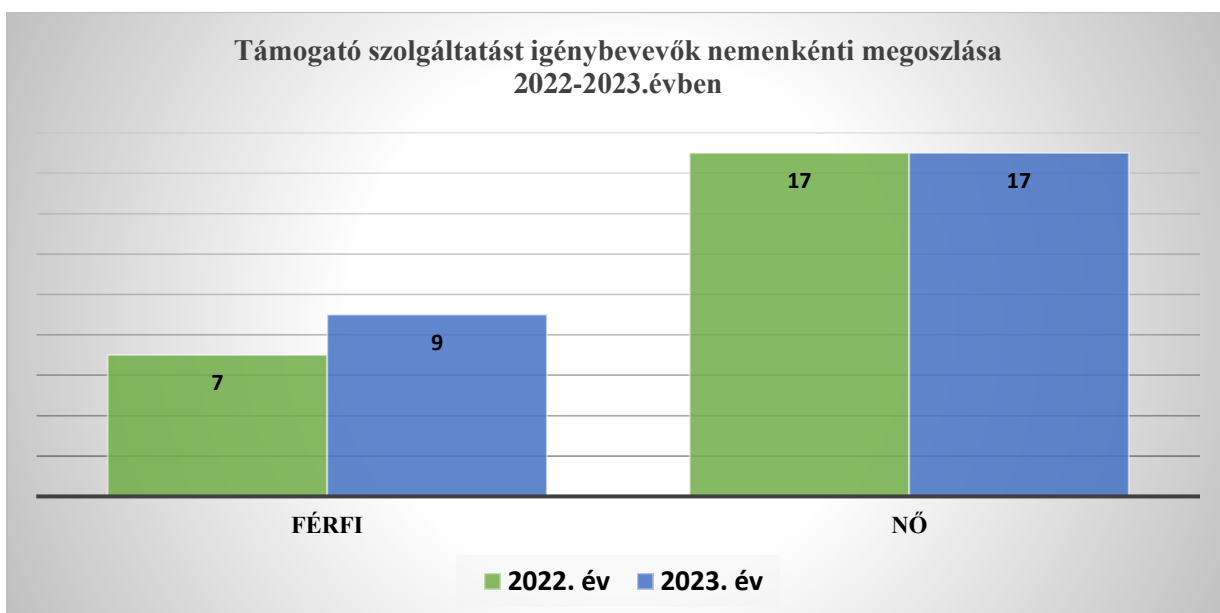
A fogyatékkal élők önálló életvitelének és a közszolgáltatások elérésének segítése érdekében működik a Hősök tere 10. szám alatti telephelyen a Támogató Szolgálat, melynek szolgáltatását munkanapokon, hétfőtől péntekig 7.30-15.30. óráig a Sátoraljaújhely, Alsóregmec, Bózsva, Felsőregmec, Füzér, Hollóháza, Kishuta, Kovácsvágás, Mikóháza, Pusztafalu, Vágáshuta és Vilyvitány települések közigazgatási területén élő fogyatékos személyek vehetnek igénybe.

Személyi segítség keretében a napi gondozási – ápolási feladatok ellátásához, a háztartás viteléhez, a gyógyszerhez, az ügyintézéshez és érdekérvényesítéshez gondozók nyújtanak segítséget. A szállító szolgáltatás rendszeres és alkalmi szállítással segíti a fogyatékkal élőket az ügyintézésben, a különféle szolgáltatások igénybevitelében. Rendszeres szállítást a Fogyatékosok Napközi Otthonába, az idősek nappali intézményébe, továbbá nevelési-oktatási intézménybe végeznek. Alkalmi szállításra főként egészségügyi ellátás igénybevétele, rokonlátogatás, valamint szolgáltatásokhoz való hozzájutás céljából került sor.

Az ellátásban részesülők száma az elmúlt években lényegesen nem változott, 24-26 fő.

A nemek szerinti megoszlást tekintve a férfiak aránya 29 és 35 %, a nők 71 és 65 %.

Az életkor szerinti megoszlásnál valamennyi korcsoport megjelenik. Személyi segítség igénybevétele túlnyomórészt az idősebb korosztálynál jellemző. Rendszeres szállítást főleg a fiatalabb ellátottak vesznek igénybe a nappali ellátás igénybevételéhez, alkalmi szállítás pedig az idősebb és fiatalabb ellátottaknál egyaránt jellemző.

A szolgáltatásért az igénybe vevők az önkormányzati rendeletben foglaltak szerint fizetnek térítési díjat

2 fő gondozó és 1 fő gépkocsivezető látja el a napi gondozási és szállítási feladatokat a terápiás munkatárs irányításával.

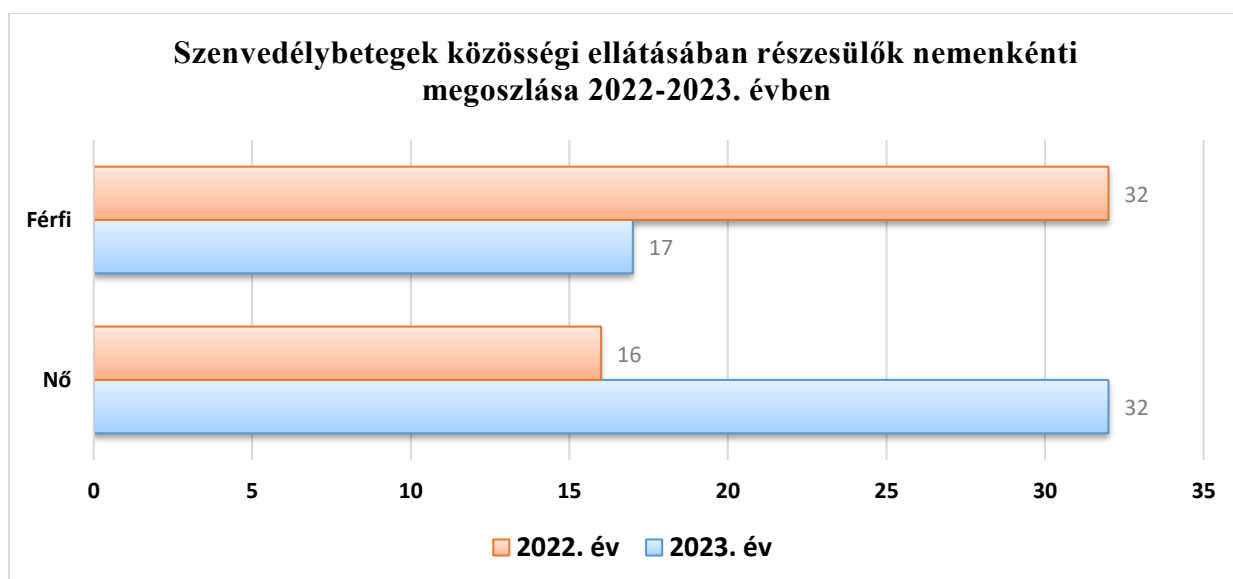
Szenvedélybetegek közösségi ellátása

A szenvedélybetegek közösségi ellátása, a Sátoraljaújhely közigazgatási területén élő, nem akut veszélyeztető állapotú szenvedélybetegek számára nyújt segítséget az önálló életvitelhez, a mindennapi életben adódó konfliktusaik, problémáik megoldásához, az egészségügyi ellátások igénybevételéhez, pszichés és egészségi állapotuk javításához. A Hősök tere 10. szám alatt vehető igénybe a szolgáltatás hétfőtől-péntekig 7.30-15.30-ig, térítésmentesen. Terápiás munkatárs irányításával 2 fő gondozó látja el a napi szakmai feladatokat, akiknek a munkáját orvos konzultáns segíti havi 4 órában.

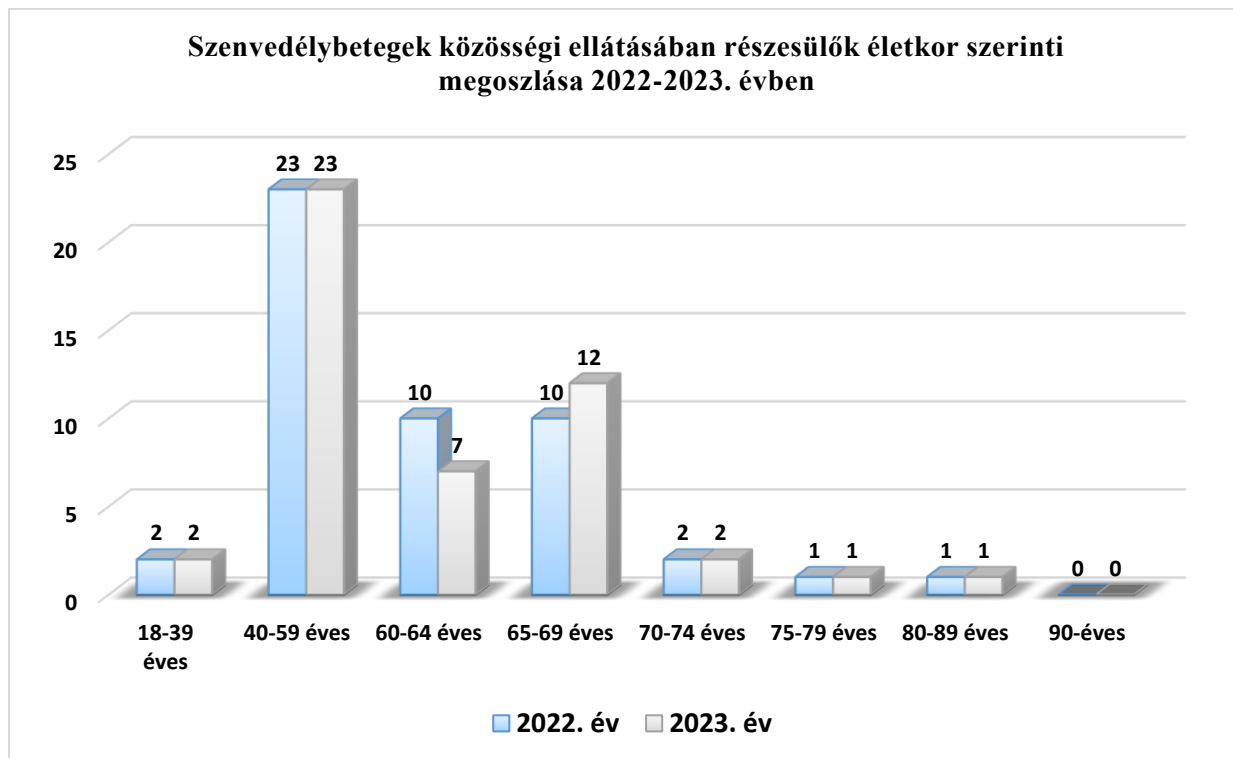
Az ellátás során a gondozás és a pszicho-szociális rehabilitáció, tanácsadás különböző formái valósulnak meg. Az egyéni esetkezelés mellett csoportfoglalkozásokat, továbbá különféle közösségi programokat vehetnek igénybe az ellátásban részesülők.

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes, aminek következtében az igénybe vevők száma, összetétele év közben gyakran változik, de az átlaglétszám, és a nemenkénti megoszlásuk nem változott az elmúlt két évben.

Életkor tekintetében a 40-59 éves korcsoportba tartozók teszik ki az ellátottak túlnyomó részét, valamint a 65-69 évesek száma is emelkedett az előző évhez képest.

Család- és Gyermejjóléti Központ és Szolgálat

A Sátoraljaújhelyi Egyesített Szociális Intézmény Család- és Gyermejjóléti Központja a Hősök tere 10. szám alatti telephelyen működik, két szakmai egységből áll.

A Család- és Gyermejjóléti Szolgálat feladatait Sátoraljaújhely közigazgatási területén látja el. A szociális szakemberek által nyújtott gyermejjóléti szolgáltatás a szociális munka módszereinek és eszközeinek alkalmazásával segíti a gyermekek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermekek visszahelyezését.

A családsegítésben részesülők számára biztosítják a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást; a pénzügyi és természetbeni ellátásokhoz, valamint a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését; a szociális segítő munkát, a preventív szolgáltatásokat és a kríziskezelést.

A Szolgálat helyi szinten a gyermekek veszélyeztetettségét, illetve a családok, személyek krízishelyzetét észlelő- és jelzőrendszert működtet.

A Család- és Gyermekjóléti Központ a Sátoraljaújhelyi Járás településein végzi szakmai munkáját. Egyrészt a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységeket lát el, másrészt speciális szolgáltatásokat nyújt: gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot, kapcsolattartási ügyeletet, óvodai és iskolai szociális munkát, pszichológiai, fogyatékosügyei tanácsadást biztosít és szociális diagnózis készítését végzi. Segíti és támogatja a család- és gyermekjóléti szolgálatok szakmai munkáját.

A család- és gyermekjóléti központok által biztosított készenléti szolgálat a felmerülő krízishelyzetekben egy állandóan hívható telefonszámon érhető el. Az egész járás területén biztosítja a segítséget kérők számára a tájékoztatást, a tanácsadást és a szolgáltatásokhoz való hozzájutást.

A szolgáltatást igénybe vevők számának alakulása a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat illetve Család- és Gyermekjóléti Központ vonatkozásában:

	2022.		2023.	
	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	Család- és Gyermekjóléti Központ	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	Család- és Gyermekjóléti Központ
A szolgáltatást igénybevevő személyek száma	498 fő	339 fő (óvodai-iskolai szociális segítség: 1446 fő)	531 fő	368 fő (óvodai-iskolai szociális segítség: 1574 fő)

2023-ban a szolgáltatást igénybe vevők száma a Központ és a Szolgálat tekintetében egyaránt nőtt az elmúlt évhez képest.

Alapellátásban és védelembe vétel keretében gondozott gyermekek korcsoportonkénti megoszlása

Kor-csoport	2022. év Alap-ellátás és bevont segítség	2023. év Alap-ellátás és bevont segítség	2022. év Védelembe vétel		2023. év Védelembe vétel	
			Sátoraljaújhely	Járás	Sátoraljaújhely	Járás
0-5 éves	26	42	24	4	27	4
6-13 éves	75	101	60	10	68	8
14-17 éves	57	58	26	32	21	26
Összesen:	158	201	110	46	116	38

Az alapellátást tekintve a 0-5 éves korosztály tekintetében történt a legnagyobb mértékű, növekedés.

Összességében azonban mind az alapellátásban, mind a védelembe vétel keretében gondozott gyermekek száma az előző évhez képest emelkedett.

A veszélyeztetett kiskorúak családjában előforduló problémátípusok a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és a Család- és Gyermekjóléti Központ kliensei körében (Halmozott adatot tartalmaz, mivel egy személynél több veszélyeztető tényező, probléma is előfordul.)

Probléma típusa	2022. év Szolgálat	2023. év Szolgálat	2022. év Központ	2023. év Központ
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	74	126	67	133
Gyermeknevelési problémák	94	125	86	97
Gyermekintézménybe beilleszkedési nehézség	48	27	39	64
Magatartászavar, teljesítményzavar	52	78	13	38
Családi konfliktus (szülők egymás közti, szülők gyermek közti)	32	46	87	94

Probléma típusa	2022. év Szolgálat	2023. év Szolgálat	2022. év Központ	2023. év Központ
Szülők vagy a család életvitele	24	87	94	103
Szülői elhanyagolás	87	105	136	257
Családon belüli bántalmazás (fizikai, lelki, szexuális)	12	22	27	27
Fogyatékoság, retardáció, egyéb egészségügyi probléma	1	7	3	2
Szenvedélybetegségek	6	10	6	11
Foglalkoztatással kapcsolatos	24	29	31	38
Ügyintézésel, információkéréssel kapcsolatos	1149	1622	267	297
Problémák száma összesen	1603	2284	856	1161

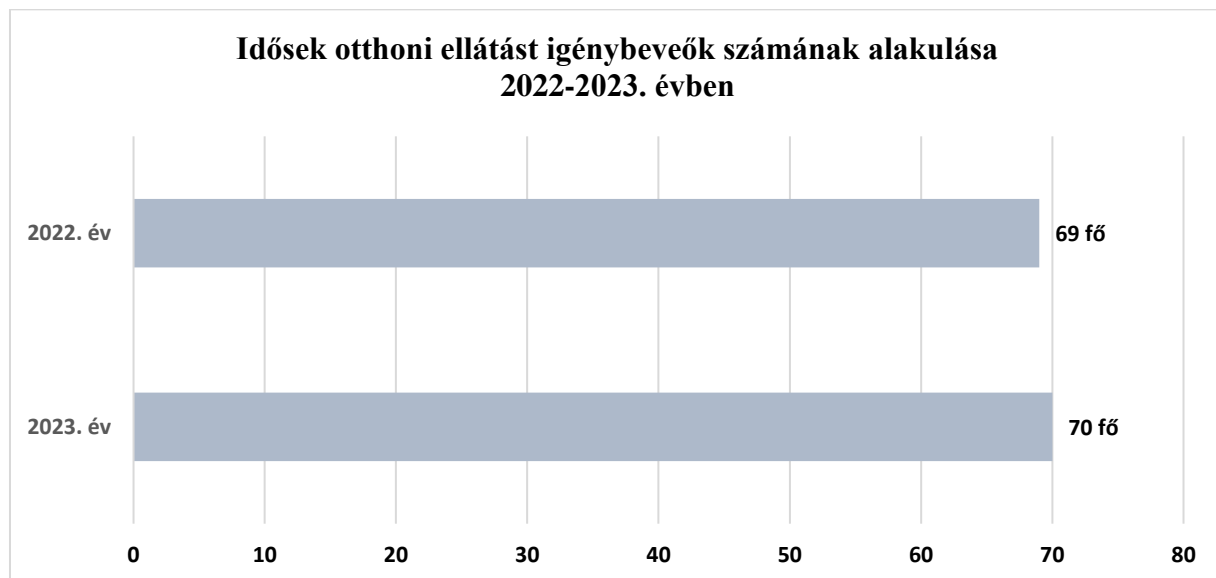
A Szolgálat és Központ látókörébe került gyermekek esetében a leggyakrabban a családon belüli konfliktushelyzet, az elhanyagolás, az életviteli problémák, illetve a gyermekkori devianciák okoznak olyan nehézséget, hogy a család vagy a jelzőrendszer szükségesnek érzi a külső segítség bevonását a gyermek érdekében.

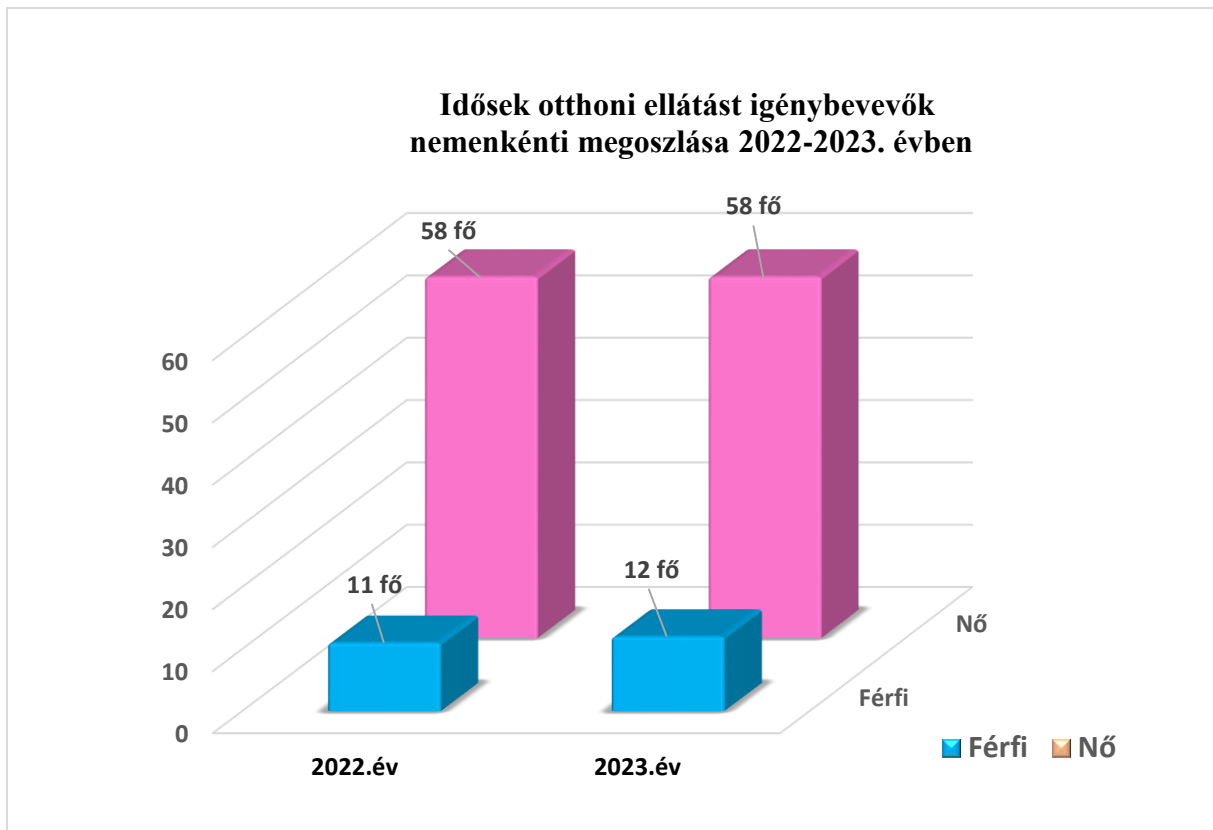
Idősek Otthona

Sátoraljaújhely Város Önkormányzata működteti az Idősek Otthonát a dr. Molnár János u. 12. szám alatt. Az intézmény a Borsod- Abaúj- Zemplén vármegye területén élő ellátást igénylőket fogadja, akik:

- a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. III. törvény 68.§ (1) bekezdésében meghatározott gondozási szükséglettel rendelkező, de rendszeres fekvőbeteg- gyógyintézeti kezelést nem igénylő, a reá az irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személy,
- 18. életévét betöltött, betegsége vagy fogyatékosága miatt önmagáról gondoskodni nem képes és meghatározott gondozási szükséglettel rendelkezik, ha ellátása más típusú ápolást- gondozást nyújtó intézményben nem biztosított.
- pszichiátriai vagy szenvedélybetegségben szenvedők ellátásáról más intézmény keretében kell elkülönítetten gondoskodni. Az épület sajátosságai miatt demens betegeket nem tudunk fogadni

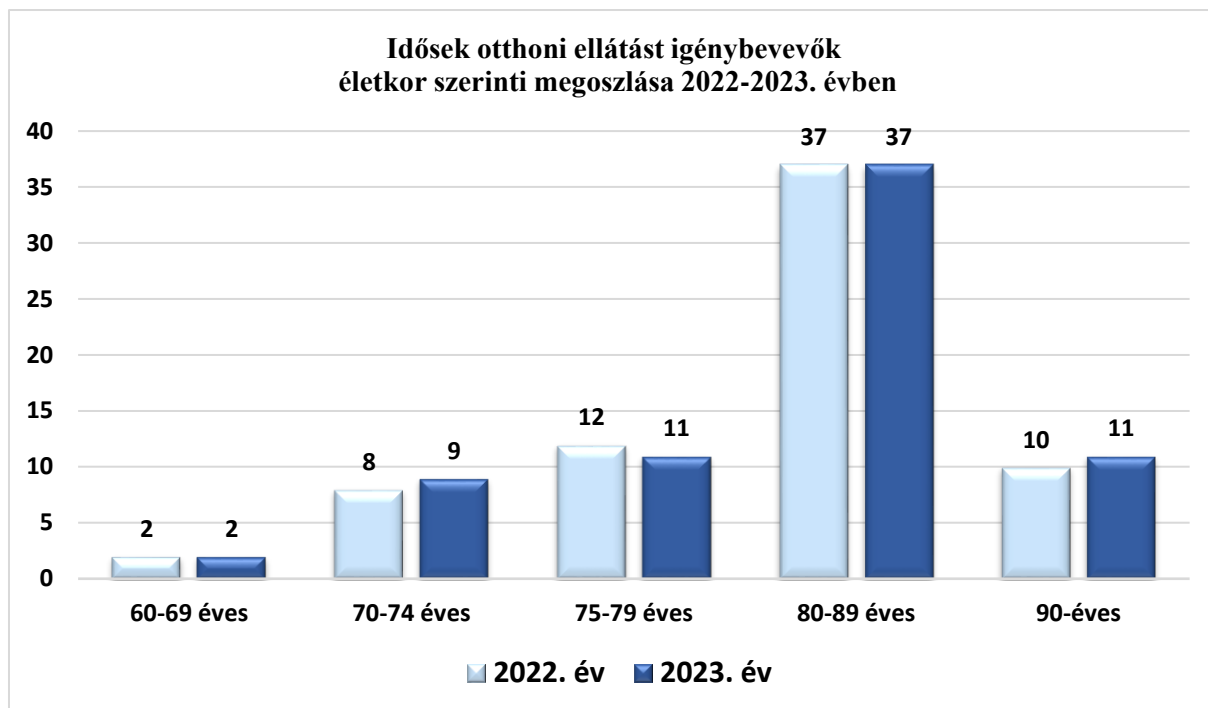
Az ellátás igénybevétele önkéntes. A felvétel a szolgáltatást igénybe vevő, vagy törvényes képviselője kérelmére történik. Az intézményvezető az ellátásra vonatkozó igényt nyilvántartásba veszi. A kérelem benyújtását követően előgondozást és gondozási szükséglet vizsgálatot végeznek az intézmény dolgozói.

Az ápolást, gondozást biztosító idősök otthonában az ellátottak teljes körű ellátásban részesülnek. A napi 24 órás felügyeletet, az egészségügyi- orvosi ellátást, kórházba, szakrendelésre jutás feltételeit, alapgyógyszert, test-távolsági gyógyászati segédeszközöket, az étkeztetést, az egyénre szabott – egészségi, mentális állapotnak megfelelő - gondozást, foglalkoztatást, mentálhigiénés ellátást. Biztosítja továbbá a textíliával, tisztálkodási szerrel való ellátást, a ruházat mosását és javítását.

A lakók ellátása önállóságuk megtartása mellett, személyiségi jogainak tiszteletben tartásával és a szakmai protokollok betartásával történik. A szakmai feladatok ellátása, az egyéni gondozási tervben foglaltaknak megfelelően, az orvos utasításának betartásával történik. A lakók ellátásával kapcsolatos történések, események rögzítésre kerülnek az eseménynaplóban, vizit füzetben és az egyéni gondozási lapon. Heti négy órában van orvosi ellátás, illetve szükség szerint telefonon is szakmai útmutatást ad az intézményi orvos egy-egy lakó egészségi problémája esetén. Az ellátásban részesülők a jogszabályban előírt hatóanyagú gyógyszereket a térítési díj fejében kapják, melyet az orvos hagy jóvá alapgyógyszer listaként. A gyógyszerek beszerzéséről és biztonságos tárolásáról az intézmény gondoskodik.

Mentálhigiénés szakember szervezi a szabadidő kulturált eltöltését, biztosítja a személyre szabott foglalkoztatást. Aktivitást segítő fizikai, szellemi- szórakoztató, kulturális tevékenységeket, kis- és nagycsoportos foglalkozásokat szervez. Nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a lakóik minél tovább megőrizték fizikai és szellemi aktivitásukat, ezért a mindennapi életük feladataiban szívesen részt vállaló ellátottak lehetőséget kapnak különböző tevékenységek elvégzésére, hiszen a munkavégzés a terápia kiváló eszköze. A szakmai szervezeti egységben folyamatos, 24 órás működési rendet biztosítunk. Az ápoló-gondozó munkakörben dolgozók 12 órás munkarendben dolgoznak, három havi munkaidőkeretben. A személyzet fizikai és mentális terhelése folyamatosan nő, a munkaerőhiány növeli a munkavállalók leterheltségét. A működést nehezíti a korosodó dolgozói kör. Jelentős mértékű kihívás elé állítja a szakterületet a rendkívül nehézkes utánpótlás. A célok elérésének alapja a kellő létszámú és szakképesítésű munkaerő biztosítása.

11.Szociáli szolgáltatást biztosító intézményrendszer

11.1 A Sátoraljaújhelyi Egyesített Szociális Intézmény dolgozói létszámának alakulása 2022-2023. évben

Ellátási forma	Munkakör	Előírt létszám	Betöltött létszám
1. Étkeztetés	asszisztens (100 fő felett) 270 főre	1 fő	1 fő (napi 8 órában)
2. Házi segítségnyújtás	A tevékenységnaplóban összesített óraszám alapján		22 fő (napi 8 órában) 1 fő (napi 4 órában)
	10 vagy több fő állású gondozó esetén vezető gondozó	1 fő	1 fő (napi 8 órában)
3. Család- és Gyermekjóléti Központ	szakmai vezető	1 fő	1 fő (napi 8 órában)
	esetmenedzser/tanácsadó (7000 fő járási lakosság számra vetítve, de minimum 3 fő, azzal , hogy esetmenedzser esetében-ha ez magasabb létszámot eredményez- minden 50 ellátott családra 1 fő) 20.099 főre vetítve	3,18 fő	4 fő (napi 8 órában)
	szociális asszisztens (10.000 fő járási lakosságszámra vetítve)ajánlott létszám)	1 fő	1 fő (napi 8 órában)
	óvodai- és iskolai szociális segítő (1000 fő köznevelési intézményben nyilvántartott gyermekre vetítve 3000 fő felett)	3 fő	3 fő (napi 8 órában)
4. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	családsegítő (4000 fő lakosságszámra vetítve, vagy -ha ez magasabb létszámot eredményez- minden 25 ellátott családra 1 fő , de minimum 1 fő) 13.876 főre vetítve	3,47 fő	3 fő (napi 8 órában)

Ellátási forma	Munkakör	Előírt létszám	Betöltött létszám
5. Támogató Szolgálat	terápiás munkatárs	1 fő	1 fő (napi 8 órában)
	gondozó	2 fő	2 fő (napi 8 órában)
	gépkocsivezető (segítő)	1 fő	1 fő (napi 8 órában)
6. Idősek Klubja Hősök tere	terápiás munkatárs	1 fő	1 fő (napi 8 órában)
	gondozó (45 főre vetítve)	1,8 fő	2 fő (napi 8 órában) 1 fő (napi 4 órában)
	6 napos nyitva tartás esetén 45 főre vetítve	0,9 fő	
	gondozó összesen	2,7 fő	
7. Idősek Klubja Hunyadi	terápiás munkatárs	1 fő	1 fő (napi 8 órában)
	gondozó (45 főre vetítve)	1,8 fő	2 fő (napi 8 órában)
	6 napos nyitva tartás esetén 45 főre vetítve	0,9 fő	
	gondozó összesen	2,7 fő	
8. Szenvedélybetegek közösségi ellátása	integrált ellátás keretein belül: terápiás munkatárs	1/2 fő	1/2 fő (napi 4 órában megbízással)
	gondozó (47 ellátottra)	2 fő	2 fő (napi 8 órában)
	orvos konzultáns	1 fő	1 fő (havi 4 órában)
9. Fogyatékosok nappali intézménye	intézményvezető	1 fő	Alapszolgáltatási Központ vezető látja el
	terápiás munkatárs	1 fő	1 fő (napi 8 órában)
	gondozó (20 főre vetítve)	1,2 fő	2 fő (napi 8 órában)
10. Idősek Otthona	intézményvezető	1 fő	1 fő (napi 8 órában)
	orvos (100 férőhely alatt)	1 fő	1 fő (heti 4 órában)
	ápoló/gondozó (72 férőhelyre vetítve)	18 fő	18 fő (napi 8 órában)
	terápiás munkatárs (72 férőhelyre vetítve)	1,44 fő	1 fő (napi 8 órában) 1 fő kapcsolt munkakörben (napi 4 órában)

A Sátoraljaújhelyi Egyesített Szociális Intézmény 2022.-2023. évi kiadásainak alakulása szakfeladatonkénti bontásban:

Kormányzati funkciók	Kiadás	2022. évben Felhasználás e Ft-ban	2023.évben Felhasználás e Ft-ban
102023 Időskorúak tartós bentlakásos szociális ellátása	Személyi juttatások	159 435	182 954
	Munkaadókat terhelő	21 391	23 853
	Dologi kiadások	64 845	68 508
	Ellátottak pénzbeli juttatásai	19	63
	Beruházás	380	1 502
	Összesen:	246 070	276 880
102031 Idősek nappali ellátása	Személyi juttatások	20 695	25 725
	Munkaadókat terhelő járulékok	3 370	3 639
	Dologi kiadások	2 383	3 132
	Ellátottak pénzbeli juttatásai	0	0
	Beruházás	38	0
	Összesen:	26 486	32 496
101221 Fogyatékossgal élők nappali ellátása	Személyi juttatások	13 012	13 091
	Munkaadókat terhelő járulékok	1 956	1 962
	Dologi kiadások	4 088	4 846
	Ellátottak pénzbeli juttatásai	21	10
	Beruházás	26	10
	Összesen:	19 103	19 919
104043 Család és gyermekjóléti központ	Személyi juttatások	36 256	41 403
	Munkaadókat terhelő járulékok	5 557	6 260
	Dologi kiadások	4 082	4 513
	Beruházás	0	0
	Összesen:	45 895	52 176
104042 Család és gyermekjóléti szolgálat	Személyi juttatások	14 501	16 636
	Munkaadókat terhelő járulékok	2 159	2 410
	Dologi kiadások	2 975	2 401
	Beruházás	0	135
	Összesen:	19 635	21582
107052 Házi segítségnyújtás	Személyi juttatások	79 690	94 850
	Munkaadókat terhelő járulékok	12 676	14750
	Dologi kiadások	1 552	1 690
	Összesen:	93 918	111 290

Kormányzati funkciók	Kiadás	2022. évben Felhasználás e Ft-ban	2023.évben Felhasználás e Ft-ban
107051 Szociális étkezés	Személyi juttatások	17 770	23 955
	Munkaadókat terhelő járulékok	2 723	3 479
	Dologi kiadások	46 115	54 767
	Beruházás	0	0
	Összesen:	66 608	82 201
101222 Támogató szolgáltatás	Személyi juttatások	21 634	22 793
	Munkaadókat terhelő járulékok	3 161	3 288
	Dologi kiadások	4 031	5 373
	Beruházás	40	0
	Összesen:	28 866	31 454
101144 Szenvedélybetegek közösségi alapellátása) kivéve: alacsonyküszöbű ellátás)	Személyi juttatások	9 485	9 465
	Munkaadókat terhelő járulékok	1 369	1 374
	Dologi kiadások	1 826	2 405
	Beruházás	6	0
	Összesen:	12 686	13 244
41233 Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	Személyi juttatások	8 774	8 427
	Munkaadókat terhelő járulékok	607	582
	Dologi kiadások	596	536
	Beruházás	0	0
	Összesen:	9 977	9 546
13390 Egyéb kiegészítő szolgáltatások	Személyi juttatások	0	0
	Munkaadókat terhelő járulékok	0	0
	Dologi kiadás	0	211
	Egyéb működési célú támogatás	126	0
	Összesen:	126	211
Összesen:	Személyi juttatások	381 252	439 299
	Munkaadókat terhelő járulékok	54 969	61 597
	Dologi kiadások	132 494	148 383
	Ellátottak pénzbeli juttatásai	40	73
	Egyéb működési célú támogatás	126	0
	Beruházás	490	1 647
Összesen:	569 370	650 999	

IV. FEJEZET

Sátoraljaújhely Városban működő szociális szolgáltatásokat biztosító civil szervezetek, egyházak

IV/1. Gondviselés Háza Hajléktalanok Nappali Melegedője

Az intézmény 2006 decemberében szerzett működési engedélyt hajléktalanok nappali ellátására. Egy évvel később ez kiegészült időszakos férőhelyekkel, melyet téli időszakban, minden év november 01-től, következő év április 30-ig működtetünk. A két szolgáltatást egy ingatlanban nyújtjuk, így a téli időszakban 24 órás nyitva tartást biztosítunk. A Nappali melegedő minden nap napi 10 órában: 08-18 óráig, az időszakos férőhely november 01- április 30-ig este 18 órától reggel 08 óráig tart nyitva, Az utcai szociális szolgálat 2012. február 1-jétől működik, Sátoraljaújhely és Sárospatak közigazgatási területén.

Nappali melegedő

A nappali ellátást 35 fő részére biztosítjuk. Ez a létszám az előzetes vizsgálatok, és szükségletfelmérés alapján került meghatározásra.

Folyamatosan alkalmazott szabályrendszerrel és egyéni szociális munkával kívánjuk biztosítani, hogy a vegyes profilú intézmény ne válhasson a céltalan folyamatos benttartózkodás helyszínévé.

A nappali melegedő szolgáltatásait igénybevevő aktív ellátottak száma 2022-2023 években:

<i>Ellátottak száma kor és nem szerinti megoszlása</i>	<i>2022.12.31</i>		<i>2023.12.31</i>	
	<i>Férfiak</i>	<i>Nők</i>	<i>Férfiak</i>	<i>Nők</i>
<i>18-39</i>	<i>6</i>	<i>1</i>	<i>9</i>	<i>1</i>
<i>40-59</i>	<i>31</i>	<i>8</i>	<i>32</i>	<i>11</i>
<i>60-64</i>	<i>7</i>	<i>6</i>	<i>10</i>	<i>6</i>
<i>65-80</i>	<i>5</i>	<i>2</i>	<i>5</i>	<i>2</i>
<i>összesen:</i>	<i>49</i>	<i>17</i>	<i>56</i>	<i>20</i>

2022 és 2023 évben a nappali melegedő szolgáltatásainak igénybevétele az alábbiak szerint alakult:

- 2022. január: 1237 alkalom
- 2022. február: 1112
- 2022. március: 1243
- 2022. április: 1213
- 2022. május: 1235
- 2022. június: 1167
- 2022. július: 1234
- 2022. augusztus: 1236

- 2022. szeptember: 1197
  - 2022. október: 1231
  - 2023. január: 1249
  - 2023. február: 1121
  - 2023. március: 1250
  - 2023. április: 1216
  - 2023. május: 1229
  - 2023. június: 1198
  - 2023. július: 1236
  - 2023. augusztus: 1252
  - 2023. szeptember: 1205
  - 2023. október: 1249
  - 2023. november: 1206
  - 2023. december: 1232
- 2022. november: 1189
  - 2022. december: 1224

A nappali melegedőt átlagosan 40 fő veszi igénybe az év minden napján.

A szolgáltatás célja, hogy a hajléktalan, szociálisan hátrányos helyzetű személyeknek egyénre szabott segítséget nyújtson annak érdekében, hogy a társadalmi integrációjuk megvalósuljon. Feladatunk, hogy a fedél nélkül maradt embereknek szolgáltatásainkkal az alapvető szükségleteit kielégítsük és a szociális munka eszközeivel, módszereivel segítsük a hajléktalanságból történő kilépést és/vagy egyéni szükségleteiknek megfelelő más szociális ellátás igénybevételét.

A Gondviselés Háza Sátoraljaújhely, Báthory u. 2. szám alatti nappali melegedője a hajléktalan személyek időleges tartózkodására szolgáló nappali ellátást nyújtó intézmény. A hajléktalanok nappali melegedője biztosítja a napközbeni tartózkodásra, személyi tisztálkodásra, étel melegítésére, étkezésre, közösségi együttlétekre szolgáló helyiségeket, valamint a szociális-, és mentális gondozást. Segítséget nyújt a hajléktalan személyek életviteléhez, elősegíti a szociális ellátások igénybevételét, elérését. A nappali melegedő a közterületeken élő, alkalmi munkát vállaló, vagy ennek reményében nap közben folyamatosan a közterületeken tartózkodó hajléktalanok alapellátására, szolgáltatások közvetítésére, információ nyújtására, egyes szolgáltatások biztosítására – ez által a közterületi tartózkodás idejének csökkentésére is szolgál.

A hajléktalanok nappali melegedője nők és férfiak részére biztosít szolgáltatásokat.

Működése, nyitvatartási ideje: az év minden napján 08 – 18 óráig.

Biztosítjuk a fűtött, barátságos, közösségi együttlétre alkalmas helyiséget, az étkezési és ételmelegítési lehetőséget, fürdést, ruházat tisztításának lehetőségét, mentális gondozást, szociális ügyek intézésében való segítséget.

A hajléktalanság bármelyik kategóriájába- (fedél nélküli, effektív hajléktalan, lakástalan, otthontalan) – tartozó személynek segítséget kívánunk nyújtani, így a szociális törvényben meghatározott hajléktalansági kategórián túl is vannak ellátottjaink. Fontos szerepe van a prevenciónak, így intézményünk igyekszik megelőzni az effektív hajléktalanok utcára kerülését.

Arra törekszünk, hogy kialakuljanak, és mélyüljenek társas kapcsolataik, szabadidejüket emberhez méltó körülmények között tudják eltölteni, problémáikat meg tudják beszélni szakembereinkkel. Elsődleges célunk, a társadalomba való reintegráció, illetve prioritást élvez a munkába állás elősegítése.

Minden hozzánk fordulónak segítünk szociális ügyek intézésében, egészségügyi alap, illetve szakellátásban, lakhatási problémájuk megoldásában. Klienseink többsége nem rendelkezik semmilyen szakképesítéssel, ami az álláskeresésben, elhelyezkedésben komoly hátrányt jelent. A szakképzettséggel rendelkező hajléktalan emberek többségére is sajnós az jellemző, hogy a hajléktalan lét következtében szaktudásuk, egészségük oly mértékben megromlott, hogy nem képesek a szakképzettségüknek megfelelő munkakört betölteni és ellátni.

A Gondviselés Háza Sátoraljaújhely, Báthory u. 2. szám alatti Időszakos férőhely a hajléktalan személyek időleges tartózkodására szolgáló, szállást nyújtó intézmény. Az Időszakos férőhely az önellátásra és a közösségi élet szabályainak betartására képes hajléktalan személyek éjszakai pihenését, valamint krízishelyzetben éjszakai szállás biztosítását lehetővé tevő szolgáltatás. A szolgáltatás célja a krízisellátáson felül a kliensek rehabilitációjának és re-integrációjának megvalósítása a szociális munka eszközeivel, pl: csomagmegőrzés, elsősegélynyújtás, egészségügyi ellátások megszervezése, mentális gondozás, csoportfoglalkozás, szabadidős tevékenységek (társasjáték, kártyajátékok, sakk, televízió, rádió, folyóiratok), munka és lakhatási lehetőségek felkutatása, ügyintézés, iratok pótlásában való közreműködés, szociális információk nyújtása és tanácsadás. Az ellátás megszervezése során figyelmet fordítunk az ellátást igénybe vevő személyek alapvető jogaira, emberi méltóságukra.

Az időszakos férőhely azoknak nyújt szállást, akik másként nem tudják megoldani éjszakai tartózkodásukat, és e nélkül a szolgáltatás nélkül kénytelenek lennének közterületen tölteni az éjszakát. Ezen felül krízisférőhelyként is funkcionál, tehát nem csak a tartósan közterületen tartózkodók esetében biztosít szálláslehetőséget, hanem olyanok számára is, akik akár egy éjszakára is, de átmeneti krízishelyzet miatt kerültek utcára. Az intézménybe az utcai gondozó szolgálat, a rendőrség, illetve a mentőszolgálat is beszállíthat krízishelyzetbe került embereket. Működése, nyitvatartási ideje: minden év november 01- április 30-ig: 18-08 óráig tart.

Az éjjeli menedékhely 25 fő befogadására képes.

Az időszakos férőhely szolgáltatásait a megnyitás óta összesen 226 fő vette igénybe 2023. dec. 31-ig.

2022. évben az időszakos férőhely szolgáltatásainak igénybevétele az alábbiak szerint alakult:

- 2022. január: 452 alkalom
- 2022. február: 411

- 2022. március: 423
- 2022. április: 333
- 2022. november: 296
- 2022. december: 323

6 hónap alatt 2238 alkalommal vették igénybe az időszakos férőhelyet, így a napi átlag: 12.fő.

2023. évben az igénybevételek száma:

- 2023. január: 396 alkalom
- 2023. február: 304
- 2023. március: 302
- 2023. április: 272
- 2023. november: 387
- 2023. december: 481

6 hónap alatt 2142 alkalommal vették igénybe az időszakos férőhelyet, így a napi átlag 12 fő.

Igénybevételek nem és életkor szerinti megoszlása 2022-ben és 2023-ban:

Ellátottak száma kor és nem szerinti megoszlása	2022 évben		2023 évben	
	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők
18-29	1	1	3	1
30-49	19	2	22	3
50-64	3	2	5	2
65-80	4	1	4	1
összesen:	27	6	34	7

2012-től pályázunk lakhatást támogató programokra -eddig minden évben sikeresen- ennek köszönhetően évente 4-6 főt tudunk albérletben elhelyezni. A pályázataink sikerének mutatója az, hogy a 2014-es átlag 20 fő igénybevétel napjainkra 12-re csökkent.

Utcai szociális munka Sátoraljújrhely

Sátoraljújrhelyi igénybevételek nem és életkor szerinti megoszlása 2022-ben és 2023-ban:

Ellátottak száma kor és nem szerinti megoszlása	2022 évben		2023 évben	
	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők
18-39	1	2		1
40-59	15	5	15	3
60-64	1	1	2	1

65-80	1	2	1	2
összesen:	18	10	18	7

Sárospataki igénybevételek nem és életkor szerinti megoszlása 2022-ben és 2023-ban:

<i>Ellátottak száma kor és nem szerinti megoszlása</i>	<i>2022 évben</i>		<i>2023 évben</i>	
	<i>Férfiak</i>	<i>Nők</i>	<i>Férfiak</i>	<i>Nők</i>
18-39		1	1	
40-59	14	3	9	4
60-64	3	1	5	
65-80	1			1
összesen:	18	5	15	5

Utcai szociális munkát Sátoraljaújhely és Sárospatak közigazgatási területén végzünk. Az utcai szolgálat működtetésével biztosítjuk a hajléktalan emberek felkutatását, az ellátásukat biztosító információk nyújtását, a nappali melegedőbe, illetve az időszakos férőhelyre irányítását, krízis esetben azonnali ellátásuk megszervezését.

Nagy hangsúlyt fektetünk a folyamatos kapcsolattartásra és az egyéni esetkezelésre. Ennek során bizalom alakul ki a szociális munkás felé, amely fontos a további segítő intézkedések igénybevétele szempontjából. A nappali melegedőbe próbáljuk integrálni a klienseket.

A hideg beálltával meleg ruhát, takarót és hálósákat adunk a rászorulóknak, ill. lehetőségekhez mérten pékárut, konzervételt, gyümölcsöt, meleg ételt viszünk a klienseknek.

Megkönnyíti a munkánkat az, hogy a nappali melegedőben igénybe vehető szolgáltatásokat (mosdás, mosás, csomagmegőrzés, melegedés, pihenés, időszakos férőhely, közösségi programok) közvetlenül tudjuk a klienseknek ajánlani. Az utcai életmód feladásának motiválására igyekszünk minél kevesebb szolgáltatást kivinni az utcára, és helyette a nappali melegedőben, ill. az utcás irodában szeretnénk minél több segítséget nyújtani.

Az utcai szociális szolgálat nem csak a kimondottan utcán élő, éjszakázó hajléktalan embereknek nyújt segítséget, hanem azokkal az ügyfelekkel is sokat foglalkozik, akik igénybe veszik a nappali melegedő, illetve az időszakos férőhely szolgáltatásait. Az elmúlt évben is kiemelt figyelmet fordítottunk a krízisidőszakban az esetleges kihülés megelőzésére **(Sátoraljaújhelyben 2022 év téli időszakában 3 főt, 2023 novemberében 4 főt, szállítottunk az intézménybe kihülés megelőzése céljából)**. 2023 telén a Katasztrófa-védelem munkatársai szállítottak 2 főt az intézménybe lakhatási válság miatt (az önkormányzati ingatlan lakhatatlanná vált). A vörös kód időszakában munkaidőn kívüli munkát végzünk.

Pályázataink 2022, 2023 évben:

- Rehabilitációs program 6 fő hajléktalan személy részére, mely tíz hónapon keresztül nyújtott lakhatási támogatást, lehetőséget adott eszközvásárlására, krízishelyzetek megoldására. A programidőszak 2021.11.01-től 2022.08.31-ig tartott.
- 2018-20-RSZTOP-2 azonosítószámú program keretében 2018.01.01- 2023. 10.12- ig 33 fő meleg étkeztetésére volt lehetőségünk, mely kiosztása munkanapokon történt, a Nappali melegedőben.
- „Védett környezetben történő kertészkedés, növénygondozás hajléktalan emberekkel” című pályázatunk is támogatást nyert. A program keretében az ingatlanhoz tartozó zöldterületet parkosítottuk, folyamatosan gondozzuk.
- „Szupervízió támogatása” munkatársaknak, összesen 24 órában.
- Csapatépítésre is kaptunk támogatást, melynek keretében személyiségfejlesztő tréning is megvalósult.
- Két fő hajléktalan dolgozik közfoglalkoztatottként továbbra is napi nyolc órában az intézményben.
- A Magyar Élelmiszerbankkal, a helyi Tesco áruházzal és Penny üzlettel van élelmiszermentő szerződésünk, melynek keretében minden munkanapon élelmiszert (pékáru, zöldség, gyümölcs) osztunk rászoruló embereknek. E lehetőségnek köszönhetően hétvégén is tudunk meleg-ételt biztosítani a nappali melegedő szolgáltatásait igénybevevőknek. Az élelmiszer szállítását és osztását az intézmény dolgozói végzik, a helyi önkéntesek és hajléktalan emberek segítségével.
- Az Utcai Gondozószolgálat Sárospataki klienseit évek óta a Sárospataki Református Kollégiumhoz tartozó Mudrány Étterem támogatja fél éven keresztül (november 01- április 30-ig) munkanapokon 15 adag két fogás meleg étellel. Iskolaszüneti munkanapokon konzerv, zöldség-gyümölcs, pékáru kerül szétosztásra.

A lakossági felajánlásoknak köszönhetően egész évben tudunk ruhaneműt, háztartási eszközöket adni a rászoruló családoknak.

Az intézmény rendelkezik a szükséges infrastruktúrával. A pályázati lehetőségeket kihasználva igyekszünk a tárgyi eszköz bázisunkat fejleszteni, ezáltal a szolgáltatásaink színvonalát növelni. A kliensek rendelkezésére áll három hálószoba és egy betegszoba. A közösségi helységben igénybe vehetik a telekommunikációs eszközöket (TV, számítógép, házi könyvtár), itt van lehetőségük a közösségi együttlétre, programokra, a szabadidő hasznos eltöltésére. A

melegítőkonyhában lehetőség nyílik az étel melegítésére, egyszerűbb ételek elkészítésére. Rendelkezünk az ezekhez szükséges eszközökkel: hűtőgép, mikrohullámú sütő, elektromos tűzhely, melyet csak felügyelet mellett használhatnak, továbbá a nemenként elkülönített mellékhelységekkel, mosókonyhával, ahol két mosógép és egy szárítógép üzemel, valamint borotválkozó sarokkal. 25 db öltözőszekrény biztosítja a csomagmegőrzést. A tisztálkodáshoz, ruházat tisztításához szükséges eszközök biztosítva vannak, csak úgy, mint a ruhapótlás, valamint a levelezési cím.

Számos krízishelyzetbe került emberen sikerült eddig segíteni akkor, amikor az önkormányzati fenntartású intézmények eszköztárára erre már nem volt elegendő.

Sajnos az elmúlt évek folyamán több olyan ellátottal is bővültek, akik rendelkeznek még saját tulajdonú vagy önkormányzati ingatlannal, de az ingatlan vagy önmaguk fenntartásához szükséges jövedelemmel nem. Ezekben az esetekben igyekeznek minden eszközt megragadni annak érdekében, hogy az utcára kerülés ne történjen meg.

A sátorlajújhelyi Magyar Máltai Szeretetszolgálat Önkéntes Csoportja 12 fős taglétszámmal működött 2022 és 2023 évben.

A csoportjának tevékenysége

- heti egy alkalommal ruhaosztás
- segítségnyújtás az élelmiszermentési folyamatban

<i>A kiosztott adomány fajtája</i>	<i>Kiosztott adomány mennyisége 2022/23</i>		<i>Támogatott személyek száma 2022/23</i>	
<i>Ruhanemű, cipő (kg)</i>	<i>6200</i>	<i>7880</i>	<i>980</i>	<i>1080</i>
<i>Élelmiszer (kg)</i>	<i>4500</i>	<i>5200</i>	<i>300</i>	<i>366</i>
<i>Bútor (db)</i>	<i>68</i>	<i>50</i>	<i>22</i>	<i>18</i>
<i>Gyógyászati eszköz (db)</i>	<i>22</i>	<i>21</i>	<i>22</i>	<i>21</i>
<i>Játék (db)</i>	<i>130</i>	<i>178</i>	<i>80</i>	<i>90</i>
<i>Összesen:</i>			<i>1622</i>	<i>1837</i>

Terveink

- Célunk, hogy segítsük a hajléktalan embereket a re-integráció folyamatában az elmúlt évekhez hasonlóan.
- Igyekszünk továbbra is jó kapcsolatot ápolni a szociális intézményekkel, egészségügyi intézetekkel, tartós bentlakásos, átmeneti elhelyezést nyújtó intézményekkel.

- Szeretnénk az ingatlanhoz tartozó hatalmas kert parkosítását folytatni.
- A helyi önkéntes bázis bővítése

IV/2. Szent Anna Szeretetotthon

A Miskolci Egyházmegye Közfeladatellátó Intézményei Fenntartója által működtetett Szent Anna Szeretetotthon, időskorúak tartós bentlakásos ápolását, gondozást nyújtja.

Jelenlegi engedélyezett férőhelyszám 54 fő. Az ellátást 32 fő dolgozóval biztosítja az intézmény.

Ellátottak száma kor és nem szerinti megoszlása	2022.12.31		2023.12.31	
	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők
40-59	1	1		1
60-64				
65-69	3	1	3	2
70-74		5		5
75-79	4	5	3	4
80-89	3	21	4	23
90 felett		8		8
összesen:	11	41	10	43

Az igények teljesítése érkezési sorrendben történik, a felvételt befolyásolhatja a kérelem sürgőssége, illetve az, hogy férfi vagy női helyen történt megüresedés. A kérelem elutasítására az igénylő gondozási szükségletének hiánya miatt, pszichiátriai, illetve szenvedélybetegség fennállása miatt kerülhet sor.

Kifejezetten demens részleg kialakítására az épület adottságai miatt nincs lehetőség, de szobánként és szintenként figyelembe veszik az ellátottak mentális képességeit.

Az idősek 2 db 4 ágyas, 4 db 3 ágyas, 16 db két ágyas fürdőszobákkal ellátott szobában élnek.

Az ellátotti szobák, fürdőszobák egy részének felújítása megtörtént az elmúlt években. A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program keretén belül KEHOP energetikai

korszerűsítés támogatásban részesült az intézmény, melynek kivitelezési szakasza 2023-ban megtörtént, 155 millió forint értékben.

VI/3. Sátoraljaújhelyi Piarista Jelenlét - Tanoda

A tanoda célja, hogy csökkentse a tanulók szociális hátrányokból fakadó nehézségeit, segítse iskolai előmenetelüket, növelje sikerességüket, segítő környezetben gazdag módszertani tárházával pozitív tanulási élményben részesítse a gyerekeket. A munka három tízfős csoportban történik órarendi beosztással, délutánonként négy órában a 3980 Sátoraljaújhely, Deák utca 12. szám alatt. Minden délután van matematika és magyar nyelv, valamint „egyéb tantárgy” nevezetű foglalkozás. Ez utóbbin az aktuális lemaradásokat lehet pótolni és a másnapra való felkészülést segíteni. Továbbá minden csoportnak van heti két hittanos foglalkozása és két fejlesztő alkalma, amit fejlesztőpedagógusok és gyógypedagógusok tartanak. Péntek délután sport, cigány kultúra, ének és tánc szerepel a foglalkozások között. A tanoda lelkeség vezetője Szabó László SchP, szakmai vezetője Fábrikné Király Klára.

V. FEJEZET

Fejlesztési kötelezettségek, elképzelések – jövőkép

V/1. A meglévő szociális alapszolgáltatások fejlesztési feladatai

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 86.§ (2) bekezdés c) pontja írja elő, hogy a településeknek a népességszámuk alakulásának megfelelően milyen alap és szakosított ellátásokat kell biztosítaniuk.

Városunkban a szociális alapszolgáltatások közül étkeztetés, házi segítségnyújtás, közösségi alapellátás szenvedélybetegek részére, támogató szolgáltatás, idősek nappali ellátása, fogyatékosok nappali ellátása, valamint a család-és gyermekjóléti központ és szolgálat által nyújtott szolgáltatások biztosítottak. A szakosított ellátási formák közül ápolást-gondozást nyújtó idősek otthona működik a településen.

V/2. Ellátandó alapszolgáltatási feladatok bővítése

Továbbra is bővíteni szeretnénk minden rászoruló igényének kielégítésével a szociális étkeztetést, továbbá a nappali ellátás területén kiemelt figyelmet fordítunk az időseken, fogyatékosokon és szenvedélybetegeken túl a demensekre és a hajléktalanokra az egyre növekvő számuk miatt. A hajléktalanok esetében továbbiakban is szoros együttműködést kell fenntartani az időszakos férőhelyet és nappali melegedőt működtető Máltai Szeretetszolgálattal.

Meg kell vizsgálni a pszichiátriai és demens nappali ellátás bevezetésének szakmai, anyagi és tárgyi feltételeit az ellátás mielőbbi bevezetése érdekében.

A demens személyek nappali ellátásának tárgyi feltételei jelentős részben a Hősök tere 10. szám alatti telephelyen biztosítottak, így ezen alapellátás bevezetésére is lehetőség nyílik a személyi és pénzügyi feltételek biztosításával.

Sátoraljajuhely speciális helyzetben van, hiszen három településrésze – Károlyfalva, Széphalom, Rudabányácska – nem közvetlenül csatlakozik a történelmi Sátoraljajuhely városához, ezen településrészek több kilométerre találhatók és kizárólag gépjárművel közelíthetők meg. Ezért sérelmezzük és szorgalmazzuk, hogy ilyen rendkívüli esetekben a falugondnoki szolgáltatás kiterjedjen a hasonló adottságú, 10.000-nél több népességű

településekre is. A szolgáltatás kiterjesztése esetén több száz időskorú alapellátását lehetne megoldani, hiszen lehetőség nyílna arra, hogy igénybe vegyék a nappali és közösségi alapellátást, továbbá megoldható lenne az orvoshoz jutás is.

V/3. A szociális alapszolgáltatások és szakosított ellátás működésének engedélyei, fejlesztési feladatai

A Sátoraljajújhelyi Egyesített Szociális Intézmény valamennyi szolgáltatás tekintetében határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik.

Az elmúlt időszakban az alábbi pályázatok valósultak meg, illetve vannak folyamatban:

TAMAUTO2020/140 – „A Támogató szolgáltatás keretében használandó új, vagy használt gépjármű vásárlásának, a meglévő gépjárműpark bővítésének, cseréjének támogatása” – Nemzeti Fogymosságügyi- és Szociálpolitikai Központ Közhasznú Nonprofit Kft. támogatásával megvalósult projekt keretében Ford TransitV363 Kombi Trend L2 – MWB(1.2)350 típusú új gépjármű beszerzésére került sor. A gépjárművet a támogató szolgáltatás nyújtása során használja az intézmény.

„TOP PLUSZ-1.2.2-21-BO1-2022-00002- Szociális városrehabilitáció folytatása Sátoraljajújhelyen (ERFA)” elnevezésű pályázat célja a településrészi szegregáció oldása, és Sátoraljajújhely szegregált településrészén élők lakhatási feltételeinek a javítása és társadalmi felzárkóztatása. Tervezett tevékenységek között szerepel a Bethlen Gábor út 2. szám alatt kétlakásos szociális bérlakás építése. A második projektelem pedig 10 db térfigyelő kamera telepítése az akcióterületen megvalósuló fejlesztésekhez kapcsolódóan. A harmadik projektelem pedig egy szelektív hulladékgyűjtő sziget kialakítása. A pályázat keretében az infrastrukturális beavatkozásokat kiegészítő szoft típusú felzárkóztató ESZA programot valósít meg a szegregátumokban élő lakosság szociális hátrányainak csökkentése érdekében.

„TOP PLUSZ-3.1.2-21-BO1-2022-00002 –Komplex felzárkóztató program folytatása Sátoraljajújhely leromlott városrészén (ESZA+)” elnevezésű pályázat lehetőséget nyújt változatos programok szervezésére, mint például: közösségi kert program, egészségklub megtartása, munkaerőpiaci felmérés, konfliktus kezelő és mediációs tréning a munkatársaknak, színházlátogatás lebonyolítása gyerekeknek, közösségépítő és hagyományőrző témnapok,

játszóház, digitális ügyintézés a munkavállalói piacon, témanapok, „Beszéljük meg!” bűnmegelőzési program és tanácsadás, Börtön túra- látogatás a Börtönmúzeumba- interaktív múzeumpedagógiai előadás prevenciók foglalkozás, múzeumpedagógiai módszerek segítségével családok részvételével.

TOP_PLUSZ-3.3.2-21-BO1-2022-00008 – „Orvosi rendelő felújítása Sátoraljajújhelyen”

Egészségügyi alapellátás infrastruktúra fejlesztése:

1. Sátoraljajújhely – orvosi rendelő felújítása (3980 Sátoraljajújhely, Kazinczy u. 11.)
2. Sátoraljajújhely – orvosi rendelő felújítása (3980 Sátoraljajújhely, Hősök tere 12.)

A projekt célja a felhívás céljaival összhangban Sátoraljajújhelyen a jó minőségű egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása érdekében az egészségügyi alapellátások fejlesztése, illetve a működéshez szükséges eszközök beszerzése valósuljon meg. A fejlesztés hozzájárul az épületek gazdaságosabb fenntartásához, egységes településkép létrehozásához, a település lakossága szempontjából egy élhetőbb környezet kialakításához, valamint az érintett épületekben lévő szolgáltatások színvonalának emeléséhez.

Az alábbi pályázatok kerültek még benyújtásra az elmúlt időszakban:

„TOP PLUSZ-3.3.2-21-BO1-2022-00021 –Fogyatékos nappali intézményének bővítése Sátoraljajújhelyen” elnevezésű pályázat keretében megvalósuló épületbővítés mellett az engedélyezett 20 férőhelyes fogyatékosok nappali intézményének 25 férőhelyre történő emelését tervezzük.

TOP_PLUSZ-3.1.3-23-BO1-2024-00026 – „Helyi humán fejlesztések Sátoraljajújhely településen”

A projekt célja, hogy fejlődjön a települések közösségi, kulturális élete, erősödjön a közösség tagjainak egymás iránti felelősségtudata, a helyi közösségfejlesztés segítse a helyi közösségi konfliktusok megoldását és az önálló cselekvési képességek erősítését, erősödjön a civil aktivitás, kialakuljanak, illetve megerősödjenek a szükséges kompetenciák, a helyi identitás, valamint a településhez, településrészekhez, térséghez való kötődés. A projekt helyi igényekre reagál. Olyan feladatokat valósítunk meg, amelyek megkönnyítik a hátrányos helyzetű csoportok, személyek, családok életét, helyi társadalomba illeszkedését, csökkentik a településről való elvándorlás mértékét. A pályázat elbírálásra került, a támogató szerződés aláírása még folyamatban van.

Sátoraljajhely Város Önkormányzata és a Habitat for Humanity Magyarország közös munkája nyomán elkészült 2024. évben a „Konstruktívan az energiaszegénységről Sátoraljajhelyen” című dokumentum, mely a jövőbeni fejlesztési tervek kiinduló pontjaként szolgálhat.

Sátoraljajhely Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 2023-2028-as időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját a 4/2023.(I.26.) határozatával fogadta el, mely szintén fontos dokumentum a szociális szolgáltatástervezés kapcsán.

Az intézmény és az önkormányzat a jövőben is élni szeretne a pályázati lehetőségekkel, hogy újabb pályázati forrásokból tovább fejlődjenek a város szociális szolgáltatásai.

VI. FEJEZET

SWOT analízis

A felülvizsgálat során leírtak figyelembevételével a SWOT-mátrix-ot ismételten felülvizsgáltuk és aktualizáltuk.

Erősségek	Gyengeségek
• az ellátások igénybevételét jól szabályozó helyi szociális rendeletek • jól funkcionáló Helyi Esélyegyenlőségi Program • kiépült alapszolgáltatások működnek az idősek számára • korszerű, felújított, illetve új épületekben folyik a szociális alap- és szakosított ellátás • családi légkör a szakosított ellátások területén • szociális szakemberek magas szintű szaktudása és elhivatottsága • rendelkezésre áll szabad és képezhető munkaerő • megfelelő kapacitás, kedvező ellátottsági mutatók • elhivatott és szakmailag magasán képzett intézményvezető • a civil szféra aktív közreműködése • rugalmas, gyors válaszok a változó világ kihívásaira	• a szociális ellátórendszerben még fennálló finanszírozási problémák • az értelmiségi fiatalok, ezen belül is a végzős fiatal diplomások elvándorlása • magas a szociális támogatásból élők között a csak erre az életmódra berendezkedettek aránya

Lehetőségek	Veszélyek
• az ellátórendszer tudatos fejlesztése, bővítése • további civil szervezetek és egyházak bevonása a szociális szolgáltatásokba • a hátrányos csoportokkal szembeni negatív szemlélet megváltoztatása • valamennyi rászorult részére az indokolt mértékű szociális ellátás biztosítása • a képzési kapacitás bővítése • pályázati lehetőségek maximális kihasználása	• a lakosság mentális állapotának romlása • az elszegényedés mértékének növekedése • a munkanélküliség fennállása • 8 általános végzettséggel nem rendelkezők számának stagnálása • hajléktalanok időszakos jelenléte • előregedő társadalom

VII. FEJEZET

Összegző gondolatok

A szociális szolgáltatástervezési koncepció komplex segítséget ad az egyes célcsoportok életkörülményeinek javításához. A koncepció gyakorlati megvalósítása a szociális szolgáltatások mennyiségének és minőségének, a szolgáltatások sokszínűségének fejlődését eredményezi. Annak érdekében, hogy a szociális ellátórendszer megfelelő és hatékony segítséget nyújtson az életkora, egészségi állapota, szociális helyzete alapján hátrányos helyzetű, rászoruló embereknek, családoknak elengedhetetlen, hogy a szakmabeliek között folyamatos legyen a kommunikáció, és az együttműködés.

Megfelelő tájékoztatást kell nyújtani a szociális feladatot felvállaló szervezeteknek a feladatok tartalmáról, kezelési, megoldási módokról, annak érdekében, hogy a szükséges feltételrendszereket ki tudják alakítani és mielőbb képessé váljanak arra, hogy a szociális ellátó rendszer egy-egy részfeladatában hathatósan tudjanak közreműködni.

Továbbra is biztosítani kell a Sátoraljaiújhelyi Egyesített Szociális Intézményben a szakmai munka színvonalát, olyan európai normáknak megfelelő, a lakossági igényekhez még jobban igazodó, korszerű szolgáltató rendszert kell működtetni, melyektől az ellátottak életminősége tovább javul.

Ezen egyre növekvő feladatokat önkormányzatunk pénzügyi, anyagi helyzeténél fogva egymaga nem tudja ellátni, ezért igen fontos, hogy a civil szervezeteket, egyházakat továbbra is bevonjuk a szociális munkába.

A szociális ellátórendszert 2015-től érintő változások következtében az önkormányzat felelőssége növekszik a lakosság szociális biztonságának erősítésében. A helyi támogatási rendszer kialakításával törekszünk a rászoruló családok, időskorúak, fogyatékkal élők komplex problémáinak célzott enyhítésére..

Elmondható, hogy a szociális ellátó rendszer ki van téve az állandóan változó világ kihívásának, melyekre rugalmas, célzott és gyors választ kell adni, emiatt is célszerű és szükséges a helyi szabályozást évenként felülvizsgálni.

A város lakosságának csökkenése, a munkanélküliség és az elöregedés megkívánja, hogy a szociális ellátások hatékonyságát növeljük, erősítsük a helyi társadalom szolidaritását, ugyanakkor csökkentsük az esélyegyenlőtlenséget.

A szociális intézményrendszer működőképességét, a szociális munka színvonalát meg kell őrizni és a lehetőségek figyelembe vételével tovább kell fejleszteni.

Sátoraljajhely, 2024. december 6.

*dr. Terdik Sándor sk.
jegyző*